

HATTULAN SEURAKUNTA

TILINPÄÄTÖS 2024

SISÄLLYS

I	TOIMINTAKERTOMUS	2
1.	Yleiskatsaus.....	2
2.	Hallinto	13
3.	Henkilöstö	15
4.	Ympäristö	19
5.	Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	20
6.	Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä	21
7.	Selvitys sisäisen valvonnan järjestämisestä.....	22
8.	Talouden tunnusluvut	23
9.	Kirkkoneuvoston esitys tilikauden tuloksen käsittelyksi	25
II	TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	26
1.	Käyttötalouden toteutuminen.....	26
1.1	Hallinto (pääluokka 1)	27
1.2	Seurakunnallinen toiminta (pääluokka 2).....	30
1.3	Hautaustoimi (pääluokka 4).....	47
1.4	Kiinteistötoimi (pääluokka 5)	49
2.	Tuloslaskelmaosan toteutuminen.....	52
3.	Investointiosan toteutuminen	53
4.	Rahoitusosan toteutuminen.....	54
III	TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	56
1.	Tuloslaskelma	56
2.	Rahoituslaskelma	57
3.	Tase.....	58
IV	TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	59
1.	Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	59
2.	Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitteet	59
3.	Tuloslaskelman liitetiedot.....	59
4.	Rahoituslaskelman liitetiedot.....	61
5.	Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	61
6.	Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	61
7.	Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot.....	61
8.	Omistuksia muissa yhteisöissä koskevat liitetiedot.....	63
9.	Taseyksikkönä hoidettujen rahastojen tilinpäätökset	63
V	ALLEKIRJOITUKSET JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ.....	64
VI	LUETTELOT JA SELVITYKSET	66

I TOIMINTAKERTOMUS

1. Yleiskatsaus

Vastuuvuoron vaihtuessa

Hattulan seurakunta haluaa strategiansa tavoitteen mukaisesti olla läsnä hattulalaisten arjessa ja seurakuntalaisia varten. Seurakunta on aina jo läsnä siellä missä sen jäsenet ovat. Seurakunnan tehtävän toteuttamiseen tarvitaan niin työntekijöitä, luottamushenkilöitä kuin seurakuntalaisia ihmisten kohtaaminen on seurakunnan toiminnan ja elämän ytimessä, on kyse sitten vaikkapa kirkollisista toimituksista, perhekerhosta, diakonian avustuspäätöksestä, rippikoululeiristä tai vanhusten hoivakodin hartaushetkestä. Kohtaamisen tarpeesta ja merkityksestä kertoo sekin, miten osallistujamäärissä on ollut nousua esim. jumalanpalveluksissa, varhaisnuorten kerhossa tai diakoniatyön virsikahtilassa.

Seurakunta ei ole olemassa itseään varten vaan ihmisiä varten, ihmisen ja Jumalan kohtaamista varten, ilosanoman vuoksi. Koko kristillinen elämä voidaan tiivistää sanoihin: usko ja rakkaus. Tämän myötä seurakunnan perustehtävä on julistaa ja toteuttaa evankeliumia lähimmäisen rinnalla ja hyväksi, arjessa ja pyhässä, sanoin ja teoin. Jokainen ihminen ja kohtaaminen, jokainen seurakunnan jäsen, jokainen hattulalainen on meille tärkeä, kaukaisempia lähimmäisiämme unohtamatta. Jokaisen ihmisarvo on luovuttamaton.

Hattulan seurakunnan toimintaan vuonna 2024 liittyy niin tuttua ja turvallista kuin muutosta ja haasteita sekä paljon hyvää ja kiitoksen aiheita. Yleisellä tasolla seurakunnan toiminta on kertomusvuonna ollut aktiivista, useimmat tavoitteet saavutettiin ja saatu palaute on ollut myönteistä. Vastuuvuoron vaihtuminen ja muutoksen näkökulma tuli todeksi johtavien viranhaltijoiden vaihtumisen myötä. Seurakuntaa pitkään palvellut ja seurakuntalaisille tutuksi tullut rovasti Virpi Järvinen jäi eläkkeelle kirkkoherran tehtävästä 1.5.2024 alkaen ja samana päivänä Jyrki Rauhala aloitti kirkkoherran virassa. Virpi Järvisen lähtömessua vietettiin huhtikuussa ja uuden kirkkoherran virkaan asettamisen messua puolestaan syyskuussa. Hattulan seurakunta kiittää sydämellisesti Virpi Järvistä hänen paimen- ja palvelusvuosistaan Hattulassa. Kiitokset hänelle myös hyvästä yhteistyöstä ”kapulanvaihdon” merkeissä vuoden 2024 keväällä.

Hattulan seurakunnan pohjavire on hyvä ja rohkaiseva. Kirkon jäsenmäärän laskeva suunta näkyy toki Hattulassakin mutta maltillisemmalla tasolla. Huolehdimme perustehtävästä, rakennamme tulevaisuutta ja käymme sitä kohti yhdessä. Seurakunnalla on monia verkostoja, niitä on hyvä jatkuvasti vaalia ja viritellä uusiakin. Verkostoituminen ja oman toiminnan näkyväksi tekeminen ovat tärkeitä työvälineitä seurakunnan tehtävän toteuttamisessa. Erääksi kehittämiskohteeksi toimintavuoden kuluessa nousi viestinnän kehittäminen. Tämä käynnistyi työyhteisössä toteutettuna viestintävalmennuksen prosessina, joka jatkuu myös vuonna 2025.

Työyhteisön tasolla positiivista on se, miten työtä tehdään sitoutuneesti ja suurella sydämellä. Ilmapiiiri on hyvä ja työhyvinvointikysely osoitti erittäin hyviä tuloksia. Tämän on ilonaihe ja samalla jatkuvan vaalimisen asia. Työhyvinvointia rakennetaan joka päivä. Pyrimme huolehtimaan työntekijöiden jaksamisesta ja mahdollisuudesta kehittää osaamistaan. Hattulan seurakunta on hyvä työpaikka. Jokainen työntekijä omalla paikallaan ja vuorollaan tekee yhtä tärkeää ja arvokasta Hattulan seurakunnan työtä. Kaikki olemme samassa veneessä. Jokaisen tehtävä on merkityksellinen osa kokonaisuutta. Kiitoksella on myös todettava hyvä yhteistyö luottamushenkilöiden kanssa. Yhdessä palvelemme seurakunnan tehtävän toteutumiseksi.

Toinen isompi henkilömuutos toteutui talouspäällikkö Tia Kymäläisen siirtymisessä uusiin tehtäviin lokakuun 2024 lopulla. Hän ehti palvella talouspäällikön tehtävässä reilut 6 vuotta. Seurakunta kiittää Tia Kymäläistä ja samalla toivottaa lämpimästi tervetulleeksi Essi Rasehornin, jonka kirkkovaltuusto joulukuun 2024 kokouksessaan valitsi talouspäällikön virkaan. Vuoden 2024 tilinpäätöksen kokoaminen onkin ollut uuden talouspäällikön ensimmäisiä työtehtäviä. Toimintavuonna 2024 kirkkovaltuusto päätti lakkauttaa kappalaisen viran ja perustaa sen tilalle seurakuntapastorin viran vuoden 2025 alusta alkaen.

Hattulan seurakunnan taloustilanne on pitkään ollut vakaa. Toimintakertomusvuonna 2024 yllättäviä haasteita ja ison muutoksen toi Tömäjärven leirikeskuksen päärakennuksen asettaminen käyttökieltoon kuntoarvioinnin ja asiantuntijakonsultointien pohjalta. Kesän 2024 rippileirit ehdittiin pitää Tömäjärvellä normaalisti mutta syyskauden osalta toimintaa jouduttiin tapahtuneen takia suuntaamaan osin uudelleen. Korvaavaksi tilaksi kesän 2025 leiritoimintaa varten tehtiin sopimus tilojen vuokraamisesta Hamk:n Lepaan kampuksen tiloissa. Tämä on uudenlainen avaus ja mahdollisuus ja saamamme myönteinen vastakaiku kertoo myös siitä luottamuksesta, hyvistä verkostoista ja yhteistyöstä mitä Hattulassa koetaan seurakunnan kanssa. Haluamme myös muuttuneessa tilanteessa hoitaa rippikoulut niin hyvin kuin mahdollista. Muiden leirien (mm. isosleirit) kohdalla löytyi myös vaihtoehtoisia paikkaratkaisuja.

Hattulan seurakunnalla kertyi tilikaudelta 2024 alijäämää n. 165 t€ euroa. Syynä alijäämään on Tömäjärven leirikeskuksen jäljellä olevien poistojen alaskirjaus, joka heijastuu kertaluontoisena alijäämänä. Uusina investointeina toteutettiin mm. vainajakylmiön uusiminen, Hattulan kirkon äänentoiston uudistus sekä jatkettiin Hattulan kirkon alttaritalujen konservointia.

Vastuuvuorot vaihtuvat, seurakunta elää ja toimii, työ jatkuu ja vuorollamme liitymme pitkään ketjuun. "Niin kuin Isä on lähettänyt minut, niin lähetän minä teidät" (Joh.20:21).

Hattulassa 19.3.2025

Jyrki Rauhala

Essi Rasehorn

Kirkkoherra

Taluspäällikkö

Hattulan seurakunnan strategia

Hattulan seurakunnan tehtävänä on kutsua ihmisiä Jumalan yhteyteen, rohkaista välittämään lähimmäisistä ja luomakunnasta, pitää ovia auki kaikille.

Seurakunnan perustehtävä on julistaa Jeesusta Kristusta maailman pelastajana, tämä on olemassaolomme perimmäinen syy. Perustehtävä ohjaa kaikkea seurakunnan elämää ja toimintaa.

Pyrimme olemaan läsnä hattulalaisten arjessa ja seurakuntalaisia varten. Tuemme arjen hyvinvointia ja pidämme yllä toivoa. Kannamme diakonista vastuuta kaikissa ikäryhmissä. Toimimme vastuullisesti kulttuuriperintöä vaalien ja ympäristöasiat huomioiden. Toimimme yhdessä ja pidämme ovet auki uudelle, pysyvää perustaa kunnioittaen.

Kirkolliset toimitukset tilinpäätösvuonna

Kirkollisissa toimituksissa seurakunta kohtaa useimmin jäsenensä. Kirkollisten toimitusten määrissä pysyttiin aika lailla aiempien vuosien tasolla. Kasteita oli 56, avioliittoon vihkimisiä 29 ja hautaan siunaamisia 94. Päiväkerholaisten määrä on pysynyt viime vuosina suunnilleen samalla tasolla ollen noin 15. Diakoniassa tehtiin vuoden 2024 aikana 138 avustuspäätöstä, joista n. 2/3 oli ns. jouluaavustuksia. Ruokakasseja jaettiin 1571 kpl. Uutena diakoniatyön kontaktina oli Kirkkopalvelun kanssa tehty sopimus aineellisen avun hankkeesta ”Yhdessä tehden – hyvinvointia, osallisuutta ja tekoja”. Vuoden aikana saatiin kolmessa jakoerässä yhteensä 360 kpl 40 €:n arvoisia ESR+ maksukortteja (K- ja S-ryhmän kortit), jotka jaettiin liitännäistoimintojen yhteydessä (Punojankulman ruokajakelu, vastaanotoilla ja kotikäyntien yhteydessä). Jumalanpalveluksia oli vuoden 2024 aikana 93 ja niiden kokonaisosallistujamäärä yhteensä oli 9470. Vuoden 2024 jumalanpalvelusten osallistujamäärässä on nousua muutamaan edelliseen vuoteen verrattuna.

Muutamia nostoja seurakunnan toiminnasta vuonna 2024

Seurakunnan vakiintunut toiminta rytmittyy paljolti jumalanpalvelusten, kirkollisten toimitusten ja eri työalojen viikkotoiminnan ympärille. Virsikahtila kokosi viikoittain virsien, kahvittelun ja yhdessäolon merkeissä. 15 vuoden ajan toiminutta virsikahtilaa juhlistettiin virsimaratonilla, jolloin laulettiin virsikirjan lisävihko läpi. Raamattupiiri kokoontui kaksi kertaa kuukaudessa ja uutena toimintana käynnistyi syyskaudesta alkaen viikoittainen rukouspiiri. Perinteinen talvitapahtuma yhteisvastuukeräyksen hyväksi kokosi perheitä kirkonmälle kynttilänpäivänä. Kinkereitä pidettiin eri puolilla Hattulaa. 70- ja 75- sekä 80- ja 85- vuotiaita seurakunnan jäseniä kutsuttiin yhteiseen syntymäpäiväjuhlaan. Kymppisynttärät varhaisnuorille puolestaan voitti Hattulan vuoden lapsiystävällinen teko - palkinnon äänestyksen. Naistenpäivän aamubrunssi kokosi lähes 100 osallistujaa. Pääsiäisyön messu tunnelmallisessa Pyhän Ristin kirkossa on vakiintunut monille tärkeäksi pääsiäisen juhlahetkeksi.

Seurakunta oli mukana Hattula-päivän toritapahtumassa kesäkuun alussa. Kesäkauden messut Pyhän Ristin kirkossa kokosivat osallistujia usein kauempaakin. Kesäkauden toimintaan kuuluivat olennaisesti myös Pyhän Ristin kirkossa pidetyt viikoittaiset musiikkitilaisuudet. Aikuistyössä uusina kokeiluina olivat paikallinen pyhiinvaellus teemalla Pyhä Birgitta Hattulassa ja hiljaisuuden päivä. Diakoniapäivän tapahtuma toteutui 1.9. Vanhustenviikon tapahtumina olivat viikkomessu sekä juhlakonsertti. Adventtimyyjäiset järjestettiin yhteisvastuun ja lähetysten hyväksi.

Alakouluikäisille ja heidän vanhemmilleen suunnattu syyslomaretki Heurekaan sai suuren suosion. Ukraina-tukikonsertti ”Oodi vapaudelle” oli Hattulan kirkossa 22.11. Kyseinen konsertti oli Kanta-Hämeen alueella pidetyistä konserteista järjestyksessä kolmastoista. Konsertti toteutettiin pitkälti

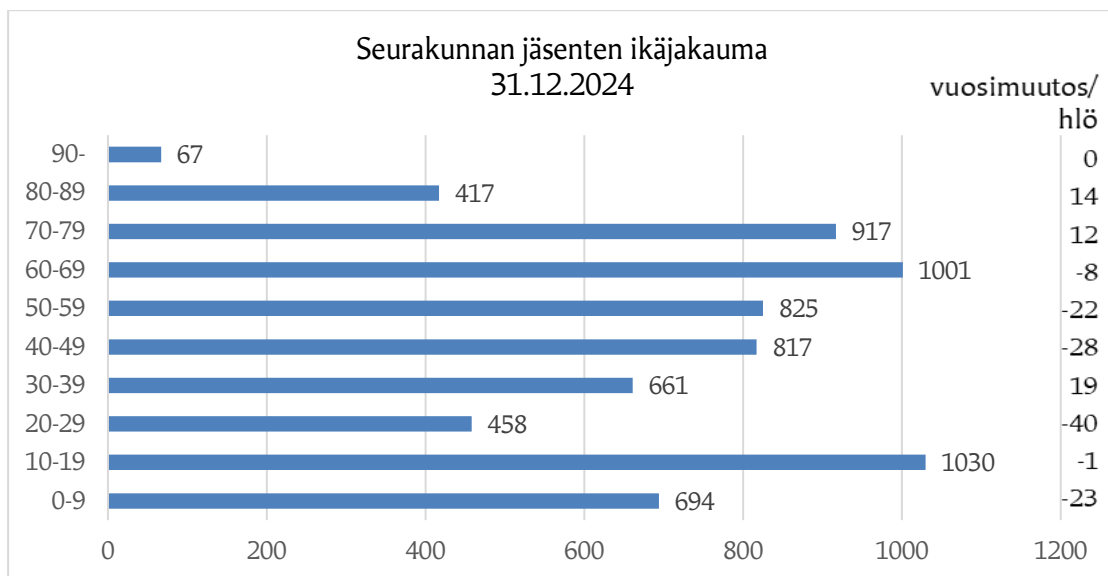
paikallisten ja lähiseudun esiintyjien voimin ja yhteistyössä Hattulan kunnan, seurakunnan ja muiden toimijoiden kanssa. Konsertin tuotto lahjoitettiin kokonaisuudessaan Kirkon Ulkomaanavun kautta Ukrainan tukemiseen. Adventin- ja joulunajan tapahtumiin liittyivät jumalanpalvelusten, kauneimpien joululaulujen ja hartauksien ohella perinteiset metsäkirkko Marttaristillä ja Tuomaanpäivän lyhtykirkko Pyhän Ristin kirkossa.

Virpi Järvisen lähtömessu ja eläkkeelle läksiäiset oli 28.4 ja piispanmessu ja juhla Jyrki Rauhalan virkaanasettamisen merkeissä 8.9.

Kaikkien tapahtumien/toiminnan osallistujamäärä oli yhteensä n. 34 000, nousua edellisvuodesta vajaan 2000.

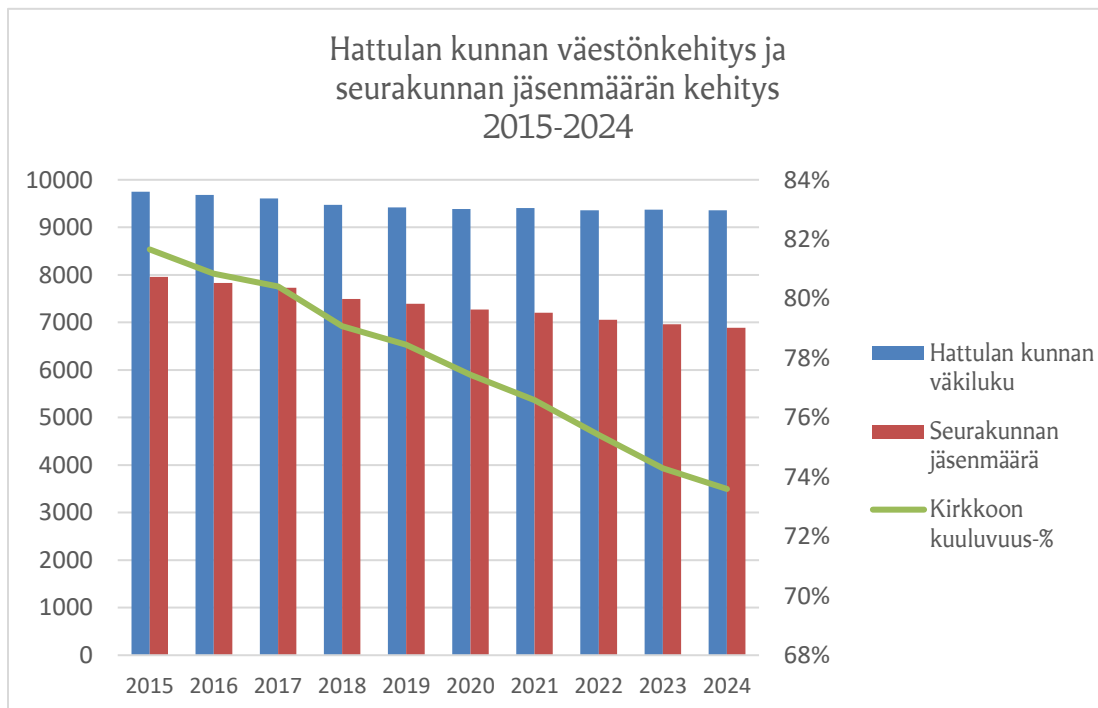
Seurakunnan jäsenet

Vuonna 2024 valtakunnallisesti seurakuntien jäsenmäärä oli 3 506 207. Seurakuntien jäsenmäärä laski vuoden 2024 aikana 1,51 %. Tämä on vähemmän kuin aiempina vuotena 2023, 1,69 %. Hattulan seurakunnan jäsenmäärä oli vuodenvaihteessa 6887 jäsentä, joten muutos vuoden aikana 1,11 % eli -77 jäsentä. Hattulan seurakunnan jäsenmäärän muutos on vähäisempää kuin vuonna 2023. Myös valtakunnalliseen tasoon ja ennusteeseen verrattuna Hattulan seurakunnan jäsenten määrä ei ole vähentynyt odotetulla tavalla, vaan se on ollut odotettua vähäisempää. Suurin seurakunnan ikäryhmä on 10-19-vuotiaat, joita on seurakuntalaisista 1030 henkilöä.

Hattulan seurakunnan väkiluvussa tapahtuneet muutokset	2024	2023
Kastetut	41	46
Kuolleet	83	82
Kirkkoon liittyneet	38	25
Kirkosta eronneet	76	82
Muuttoliike (+/-)	0	0
Jäsenmuutos yhteensä	-77	-94
Jäsenet 31.12.	6887	6964

Tilastokeskuksen väestönmuutosten ennakkotietojen mukaan Hattulan kunnan väkiluku 31.12.2024 oli 9 358 asukasta, muutoksen ollessa vuoteen 2023 verrattuna -16 asukasta eli -0,17 % (9 374).

Yleinen ja seurakuntien talouden kehitys

Suomen talous on toipumassa taantumasta. Talous on kääntynyt hienoiseen kasvuun ja kasvun enustetaan jatkuvan niin Suomessa, euroalueella kuin Yhdysvalloissakin, missä kasvu jatkuu vahvana. Maailmantalouden positiivisia näkymiä varjostavat kuitenkin monenlaiset riskit. (VM 19.12.2024). Maailmantilanne on epävakaa: Sodat Ukrainassa ja Gazassa jatkuvat, valta Yhdysvalloissa on juuri vaihtunut, erilaiset häirinnän muodot niin Itämerellä kuin verkossa ovat lisääntyneet.

Kuluneena vuonna inflaatio on hidastunut Suomessa selvästi. Kuluttajahintojen vuosimuutos oli 0,7 % joulukuussa. Kuluttajahintojen nousua vuoden takaisesta hillitsi eniten asuntolainojen keskikoron, sähkön ja dieselin hinnan lasku. (Tilastokeskus, 14.1.2025) Bruttokansantuote jää vuositasolla 0,3 prosenttia pienemmäksi vuonna 2024 kuin edellisenä vuonna. Eniten tuotantoa on heikentänyt rakentamisen merkittävä vähentyminen sekä yksityisen kulutuksen väheneminen. (VM 19.12.2024)

Suomen talous vahvistuu vähitellen vuonna 2025. Inflaatio pysyy maltillisena ja korkotason odotetaan yhä alenevan. Yksityinen kulutus on silti edelleen vaisua. Nimellisansioiden odotetaan nousevan noin 3 prosenttia vuonna 2025. Työttömyys on edelleen nousussa. (Suomen pankki, 17.12.2024)

Suomessa oli tammikuun 2025 lopussa yhteensä 325 800 työtöntä työnhakijaa, joka on toisena peräkkäisenä vuotena aiempaa suurempi määrä. Eli 34 600 henkilöä enemmän kuin vuonna 2023 vastaavana ajankohtana. Lisäksi vuoden 2024 tammikuuhun verrattuna uusien avoimien työpaikkojen määrä väheni 25 600 koko maassa. Hämeessä työttömien työnhakijoiden %-osuus työvoimasta oli 13,2 %, ollen valtakunnallista tasoa korkeampi (vrt. 12,0 %). (Työllisyyskatsaus, Tammikuu 2025, Työ- ja elinkeinoministeriö).

Suomen julkisen talouden velka jatkaa kasvuaan hallituksen sopeuttamistoimenpiteistä huolimatta. Velkasuhdetta kasvattavat valtion ja paikallishallinnon syvät alijäämät ja heikko talouskasvu. (Suomen pankki, 17.12.2024)

Koko Suomen evankelisluterilaisen kirkon jäsenmäärä oli vuoden 2024 lopussa 3 506 207 henkilöä (-1,51 %), joten jäsenmäärän lasku on hieman hidastunut vrt. vuoden 2023 vaihteeseen. Tilastokeskuksen ennakkoväkilukuun suhteutettuna kirkon jäsenten osuus väestöstä on nyt noin 60,8 % (2023; 63,2 %), laskua vuoden takaiseen 2,4 prosenttiyksikköä.

Seurakunnan talouden kehitys

Hattulan seurakunnan talousarvio vuodelle 2024 hyväksyttiin (KV 27.11.2023, 47 §) ja talousarvio toteutui vuoden 2024 osalta talousarviomuutosten jälkeen n. 165 t€ alijäämäisenä. Suurin syy toteuman alijäämään oli Tömäjärven leirikeskukseen liittyvät kertaluonteiset poistot.

Toimintatuotot olivat 219 127,12 €, kasvua edellisvuodesta n. 3,9 %. Maksutuotot, vuokratuotot ja metsätalouden tuotot sekä tuet ja avustusten määrä nousivat vuonna 2024. Selkein muutoksen syy oli metsätalouden tuotto osana toimintatuottoja sekä seurakunnan diakoniatyön saamat ja edelleen lahjoittamat ESR+ lahjakortit (Aineellinen apu, Euroopan sosiaalirahasto). Toimintakulut olivat 1 895 468,39 €, kasvua edellisvuodesta 2,0 %.

Laskennallisen kirkollisveron perusteella määräytyvän Kirkon keskusrahaston perusmaksu on 6,5 %. Maksu on pysynyt samana vuodesta 2018. Seurakunnan laskennallinen kirkollisvero lasketaan jakamalla seurakunnan verovuoden 2024 kirkollisverotuotto seurakunnan kirkollisveroprosentilla. Keskusrahastomaksua maksettiin 84,8 t€ vuonna 2024.

Kirkollisveron perusteella määräytyvä eläkerahastomaksu on ollut 5 % seurakunnan verovuoden kirkollisverosta vuodesta 2018 alkaen. Eläkerahastomaksua maksettiin 97,8 t€ vuonna 2024.

Seurakuntataloudet maksavat verotuskustannuksina 3,2 % Verohallinnon toimintamenoista (laki Verohallinnosta 6 luku 30 §). Vuoden 2024 verotuskuluja maksettiin 29,0 t€ vrt. vuonna 2023 verotuskuluja 26,7 t€.

Vuosikatetta kertyi 533,1 t€ ja tilikaudelle kohdistuneita poistoja n. 698,0 t€.

Hattulan kirkon äänentoistolaitteiden uusiminen toteutettiin vuonna 2024. Lisäksi uusittiin Hattulan kirkon vainajakylmiö. Seurakuntatalon pihalle rakennettiin uusi varastorakennus ja tontin rajalle pystytettiin raja-aita.

Tömäjärven leirikeskukseen toteutettiin kuntokartoitus asiantuntijoiden toimesta, jonka perusteella päärakennus asetettiin käyttökieltoon. Hattulan kirkolla sijaitsevan huoltorakennuksen jo aloitettu perusparannusremontti keskeytettiin kuntokartoituksen jälkeen. Toimenpiteitä pohditaan uudelleen Hattulan seurakunnan kiinteistöjen kokonaisvaltaisen kartoituksen ja taloudellisesti kestävä kiinteistöihin liittyvän pitkäntähtäimen suunnittelun avulla.

Hattulan seurakunnan tulos on alijäämäinen tilikauden lopussa, ja seurakunnan rahavarat olivat vuoden lopussa yhteensä 2,343 m€.

Tilikauden päättymisen jälkeen ei ole tapahtunut sellaisia olennaisia toiminnan tai talouden muutoksia, joilla olisi vaikutusta Hattulan seurakuntaan tai joita ei olisi vuoden 2024 talousarviossa huomioitu.

Toiminnan ja talouden tarkastelu tuloperustan muutosten valossa

Verotulojen kehitys on viimeisen noin 10 vuoden ajan ollut varsin tasaista. Verotulot eivät juurikaan ole kasvaneet, mutta ne eivät myöskään ole kääntyneet laskuun. Suurempi verotulojen nousu (8 %) tapahtui vuonna 2023, mitä selittää soteuudistuksen vuoksi tehty verotusuudistus. Nousu oli poikkeuksellinen ja kertaluonteinen. Valtionrahoituksessa ei tapahtunut olennaisia muutoksia vuonna 2024.

Hattulan seurakunnan tuloissa on havaittavissa pientä kasvua vuoden 2024 aikana. Hattulan seurakunnan talouden suunta ei ennusteiden mukaan ole lähivuosina olennaisesti heikkenemässä. Hattulan seurakunnan taloutta on sopeutettu ennakoivasti aiempien vuosien aikana mm. luopumalla tarpeettomista kiinteistöistä ja vähentämällä sekä aktiivisesti tarkastelemalla riittävää henkilöstön määrää.

Hattulan seurakunnan väkiluku on vähentynyt vuosittain tasaisesti. Jäsenmäärän lasku on ollut viime vuosina n. 1,5–1,7 prosentin luokkaa. Jäsenmääräennusteen mukaan seurakunnan jäsenmäärän negatiivinen muutos tulee kasvamaan vuosittain. Hattulan seurakunnan jäsenennuste on hiippakunnan jäsenennusteen muutokseen verrattuna keskimääräistä laskevampi. Nämä tulevat muutokset tulee huomioida tulevaisuuden suunnittelussa.

Hattulan seurakunnan toimintoihin ja niiden rahoituspohjaan tulevaisuudessa kohdistuu kuitenkin useita muutoksia vuodesta 2025 lähtien. Tähän syynä on valtionrahoituksen leikkauksen (19,6 milj. euroa koko kirkon tasolla) ja uusien valtion rahoituksen jakoperusteiden muutosten vaikutus. Rahoituksen arvioidaan nousevan arviolta noin 50 000 euroa siirtymävuosina 2025 ja 2026 ja 80 000 euroa vuonna 2027.

Hattulan seurakunta tarkastelee toteutuvaa verotulokertymää vuonna 2025 ja tekee sen perusteella päätöksen vuoden 2026 kirkollisveroprosentista.

Toiminnan ja talouden tarkastelu Kriisiytyvän seurakunnan mittarien valossa

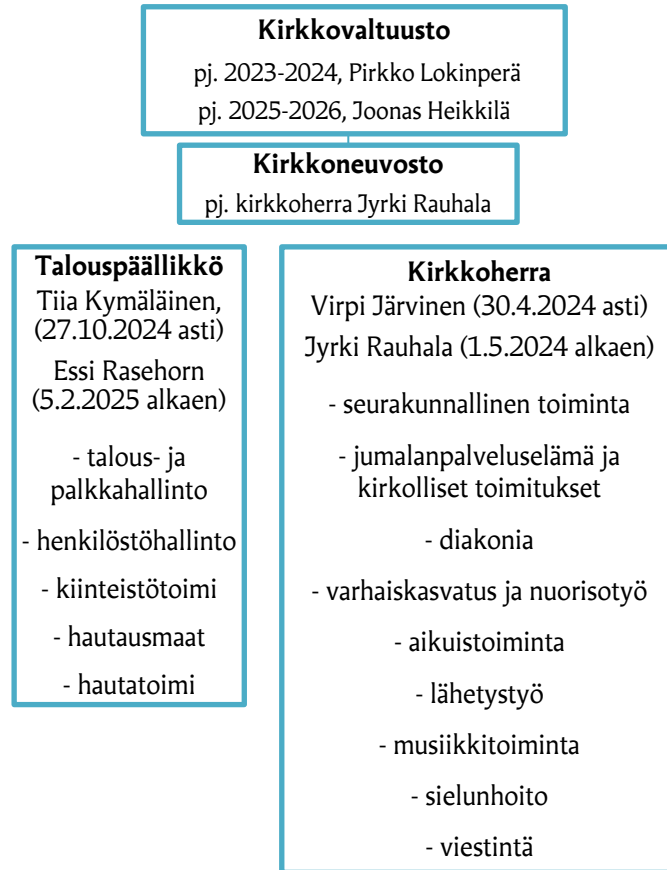
Kriisiytyvän seurakunnan talouden mittareista Hattulan seurakunnassa yksikään osa-alueista ei toteutunut vuonna 2024.

Kriisiytyvän seurakunnan toiminnan ja hallinnon mittarit	TP 2024	Toimenpiteet tilanteen korjaamiseksi / arvio
1. Seurakunnan yhteiskunnalliset tehtävät <ul style="list-style-type: none"> • Puutteet hautustoimen tai hautausmaan ylläpitotehtävien hoidossa. • Epäkohdat kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja irtaimiston ylläpitotehtävien hoidossa. • Puutteellisuudet kirkonkirjojen ja väestötietojärjestelmään liittyvien tehtävien hoidossa. 	Hautustoimen ja hautausmaan ylläpitotehtävien resurssit ovat olleet riittävät.	Ei tarvetta toimenpiteille.
2. Seurakunnan hallinto ja viranomaistoiminta <ul style="list-style-type: none"> • Toimielinten kokoonpanoon ja toimivuuteen liittyvät ongelmat • Hallintomenettelyn puutteellisuudet. 	Toimielinten toimivuudessa ei ole ongelmia eikä hallintomenettelyissä ole havaittu puutteellisuuksia.	Ei tarvetta toimenpiteille.
3. Seurakunnan toimintaorganisaatio <ul style="list-style-type: none"> • Perustehtävien (KL 4:1) mukaisen toiminnan ylläpidon ilmeiset puutteet ja laiminlyönnit • Seurakunnan jäsenmäärä on laskenut viimeisten viiden vuoden aikana 15 % ja on arviointihetkellä alle 2000 jäsentä • Jäykkä, lokeroitunut, eristäytynyt ja/tai uusiutumiskyvytön toimintakulttuuri 	Perustehtävien mukaisessa toiminnassa ei ilmeisiä puutteita/laiminlyönnejä. Jäsenmäärä on laskenut viimeisen viiden vuoden aikana n. 7 %, jäsenmäärä 6887. Toimintaa uudistetaan ja toimintakulttuuria kehitetään sekä tarkastellaan.	Ei tarvetta toimenpiteille.
4. Johtaminen seurakunnassa <ul style="list-style-type: none"> • Johtamisen heikkoudet • Johtamista tukevat strategiset linjaukset, kuten toimintasuunnitelma, seurakunnan strategia/toimintalinjaus/missio/visio, kiinteistöstrategia, henkilöstösuunnitelma, koulutussuunnitelma tai valmiussuunnitelma puuttuvat • Puuttumattomuus seurakunnan operatiivisessa johtamisessa esiintyviin pitkäaikaisiin ongelmiin • Haluttomuus yhteistyöhön lähiseurakuntien, rovastikunnan muiden seurakuntien ja/tai tuomiokapitulin kanssa. 	Seurakunnalla on voimassa oleva strategia, kiinteistöstrategia, koulutussuunnitelma sekä valmiussuunnitelma, jotka päivitetään tarvittaessa/sovitusti. Teemme tarvittaessa muiden seurakuntien ja tuomiokapitulin kanssa tehdään yhteistyötä.	Ei tarvetta toimenpiteille.
5. Seurakunnan henkilöstö <ul style="list-style-type: none"> • Henkilöstön määrä • Henkilöstön työhyvinvoinnissa on toistuvia ongelmia • Ongelmat riittävän henkilöstön määrässä ja rekrytoinnissa työaloittain tarkasteltuna. 	Henkilöstön määrä on vakiintunut nykytasolle ja toimintaa sopeutettu vastaavasti. Työhyvinvointi on erinomaisella tasolla. Rekrytoinneissa on ollut hakijoita.	Ei tarvetta toimenpiteille.

Kriisiytyvän seurakunnan talouden mittarit	TP 2024	Toimenpiteet tilanteen korjaamiseksi / arvio
1. Tilikauden tulos ilman kertaluonteisia eriä on negatiivinen kahtena peräkkäisenä vuotena taikka viimeisen tilikauden tulos on negatiivinen ilman kertaluonteisia eriä ja kirkollisveroprosentti on 2,0 tai korkeampi.	Tilikauden tulos ilman kertaluonteisia eriä on 346 857,14 € ylijäämäinen. Kertaluonteisia eriä oli leirikeskukseen kertaluonteiset poistot 511 749,38 €. Kirkollisveroprosentti on 1,45.	Ei tarvetta toimenpiteille.
2. Seurakunnan taseessa oleva edellisten tilikausien yli/alijäämä luku on tilinpäätöksen perusteella menossa alijäämäiseksi, eikä sen kattamista seuraavan kolmen vuoden aikana voida laskelein osoittaa ilman kertaluonteisten erien tai metsänhoitosuunnitelman ylittävän myynnin toteuttamista.	Taseessa on edellisten tilikausien ylijäämää 2,438 meur.	Ei tarvetta toimenpiteille.
3. Maksuvalmius on alle 90 päivää, tai maksuvalmius heikkenee kolmena peräkkäisenä tilikautena.	Maksuvalmius on 340 päivää.	Maksuvalmius on yli 90 päivää.
4. Henkilöstökulujen osuus toimintakuluista kasvaa kolmena peräkkäisenä vuonna.	Henkilöstökulujen osuus toimintakuluista on pystynyt lähes ennallaan kahtena viimeisenä vuotena. Tähän syynä on ollut henkilöstökulujen ja toimintakulujen tasapainoinen nousukehitys.	Seurataan henkilöstökulujen osuutta toimintakuluista. Pyritään etupainotteisesti ennakoimaan mahdollisia tulevia muutoksia.

2. Hallinto

Hallintoelinten tehtävänä on hoitaa seurakunnan hallintoa ja käyttää päätösvaltaa kirkkolaisissa ja muissa säädöksissä säädetyllä tavalla. Seurakunnan ylintä päätösvaltaa käyttää vaaleilla valittu kirkkovaltuusto. Kirkkovaltuusto on delegoinut päätösvaltaa kirkkoneuvostolle.

Kirkkovaltuusto

Kirkkovaltuustoon kuuluu 23 valtuutettua. Kirkkovaltuusto kokoontui vuoden 2024 aikana viisi kertaa (5 kertaa v. 2023). Kirkkovaltuuston jäsenet ja heidän kokouksiin osallistumiskertansa:

puheenjohtaja Pirkko Lokinperä (5)
varapuheenjohtaja Hanna-Leena Niemelä (3)
Nina Aitola (4)
Katri Erkamo (4)
Joonas Heikkilä (3)
Markus Juutila (4)
Anne Keto (3)
Henna Lehtinen (3)
Lasse J. Lilja (5)
Päivi Luopajarvi (2)
Helena Mansikka (5)
Tuula Mäenpää (2)

Silja Nasi (3)
Arto Nykänen (5)
Heli Ormala (4)
Sari Pelkonen (5)
Jussi Suomaa (4)
Anssi Tast (4)
Johanna Tilus (4)
Jaakko Viitala (5)
Kari Virtanen (4)
Pia Yli-Pirilä (3)
Leila Ylitalo (4)

Varajäsenet: Riitta Ahokas (1), Petteri Mononen (2), Sirkka-Liisa Ojala (1) ja Sari Savola (3).

Kokouksissa mukana pöytäkirjanpitäjänä talouspäällikkö Tia Kymäläinen (4), taloussihteeri Annika Törmänen (1) sekä kirkkoherra Jyrki Rauhala (4).

Kirkkovaltuusto on kertomusvuoden aikana käsitellyt kokouksissaan kirkkolain edellyttämät asiat, kuten seurakunnan toimintakertomuksen hyväksyminen, tilinpäätöksen vahvistaminen ja vastuuvapauden myöntäminen tilivelvollisille. Lisäksi kirkkovaltuusto mm. vahvisti vuoden 2025 kirkollisveroksi 1,45, lakkautti kappalaisen viran ja perusti seurakuntapastorin viran sekä valitsi uudeksi talouspäälliköksi Essi Rasehornin.

Luottamushenkilö Nina Aitola teki aloitteen koskien Tyrvännön kirkon hautausmaan kaikille asiakkaille sopivaan vesivessaan. Asian selvittely on aloitettu.

Kirkkoneuvosto

Kirkkoneuvosto johtaa seurakunnan käytännön toimintaa ja hallintoa sekä toimii kirkkovaltuuston valmistelu- ja täytäntöönpanoelimenä. Kirkkoneuvostoon kuuluu puheenjohtajana kirkkoherra, varapuheenjohtaja sekä 5 muuta jäsentä.

Kirkkoneuvosto kokoontui vuoden 2024 aikana 11 kertaa (11 kertaa v. 2023). Kirkkoneuvoston jäsenet ja heidän kokouksiin osallistumiskertansa:

Puheenjohtaja Virpi Järvinen (3), Jyrki Rauhala (8)

Varapuheenjohtaja Pia Yli-Pirilä (7)

Jäsenet: Joonas Heikkilä (10), Markus Juutila (11), Henna Lehtinen (9), Lasse J Lilja (11) ja Leila Ylitalo (9).

Varajäsenet: Kari Virtanen (1) ja Arto Nykänen (3).

Kokouksissa olivat mukana kirkkovaltuuston puheenjohtaja Pirkko Lokinperä (9) ja kirkkovaltuuston varapuheenjohtaja Hanna-Leena Niemelä (7) sekä pöytäkirjanpitäjänä Tia Kymäläinen (10).

Kirkkoneuvoston vuoden 2024 keskeisimmät aloitteet ja päätökset:

Kirkkoneuvosto on valmistellut kaikki kirkkovaltuustolle esiteltävät asiat (tilinpäätös 2023, veroprosentti vuodelle 2025, talousarvio vuodelle 2025 sekä toiminta- ja taloussuunnitelma vuosiksi 2026–2027). Lisäksi se on mm. tehnyt henkilöstön palkkaukseen liittyviä päätöksiä sekä huolehtinut kirkkovaltuuston päätösten täytäntöönpanosta.

Tilintarkastusyhteisö ja tilintarkastajat 2023–2026

Kirkkovaltuusto valitsi 8.5.2023 seurakunnan tilintarkastajaksi valtuustokaudelle 2023–2026 Revisium Oy:n. Vastuulliseksi tilintarkastajaksi on nimetty JHT, KHT, CIA Jaakko Rönkkö.

3. Henkilöstö

(suluissa edellinen vuosi)

Seurakunnassa työskenteli 31.12.2024 21 henkilöä, joista vakituisia työntekijöitä oli 17. Kaksi vaki-
tuista ja yksi määräaikainen työntekijä oli osa-aikainen.

Seurakunnan rooli Hattulan kunnassa kesätyön tarjoajana on merkittävä. Kausityöntekijöiden määrä pysyi samansuuruisena edellisiin vuosiin verrattuna. Hautausmailla oli töissä 17 kesätyöntekijää, joi-
den työsuhteen kestot vaihtelivat 1–6 kk välillä. Lisäksi kaksi nuorta oli kesän aikana töissä hautaus-
mailla kahden viikon työjakson. Pyhän Ristin kirkon kesäoppaita oli työsuhteissa viisi henkilöä. Tö-
mäjärven leirikeskuksesta oli yksi apuemäntä. Tilapäisissä virkasuhteissa oli kanttorinsijainen sekä
rippikoulutyöhön palkatut kaksi kesätyöntekijää.

Henkilöstön määrä työaloittain	hlö	%
Seurakuntapapisto	4	19 %
Kirkkomuusikot	1	5 %
Diakoniatyöntekijät	2	10 %
Nuorisotyöntekijät	2	10 %
Varhaiskasvatuksen työntekijät	2	10 %
Hallinto- ja toimistotyöntekijät	2	10 %
Hautausmaatyöntekijät	2	10 %
Kiinteistö- ja kirkonpalvelustyöntekijät	6	29 %
yhteensä	21	100 %

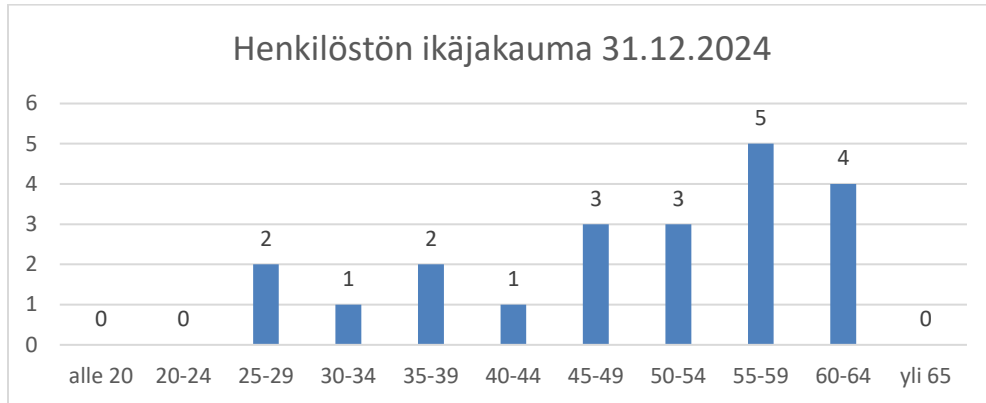
Henkilötyövuodet (HTV) sisältää kaikkien vuoden aikana työskennelleiden työntekijöiden tunnit
käännettynä henkilötyövuosiksi.

Henkilöstöresurssi	2024	2023	2022	2021	2020	2019
Henkilötyövuodet, HTV	24	23	22	22	22	25
Poissaolot, HTV	4	2	2	3	2	3
Tehty työaika, HTV	20	21	20	19	21	22

Henkilöstön ikäjakauma

Henkilöstön keski-ikä on 48,8 vuotta (48,7). Miesten keski-ikä on 41, vuotta ja osuus henkilöstöstä
24 %. Naisten keski-ikä on 51,2 (51,9) vuotta ja osuus henkilöstöstä 76 %.

Vakinaisen henkilöstön keski-ikä on 48,6 vuotta (49,5) ja määräaikaisen henkilöstön 39,6 vuotta
(44,8).

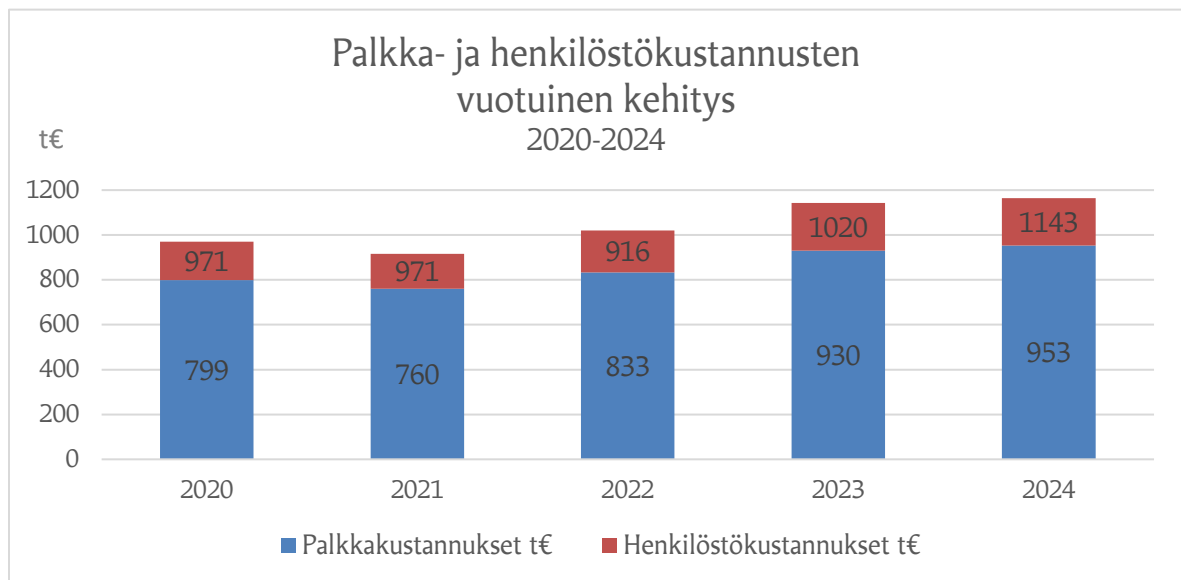
Palvelussuhteiden kesto ja vaihtuvuus

Palvelussuhteiden kesto	2024	2023	2022	2021	2020	2019
Alle 1 vuotta	4	2	4	2	3	5
1-4 vuotta	9	10	6	9	7	3
5-9 vuotta	2	3	2	2	2	3
10-14 vuotta	1	1	4	3	5	7
15-19 vuotta	3	4	1	1	-	1
20-24 vuotta	1	1	1	1	1	-
25 vuotta tai enemmän	1	1	1	1	1	3

Uusi kirkkoherra aloitti työssään 1.5.2024 edellisen jäädessä pois. Taluspäällikkö irtisanoutui ja hänen viimeinen työpäivänsä oli 27.10.2024, uusi taluspäällikkö aloittaa 5.2.2025. Vuoden aikana yksi henkilö oli virkavapaalla, hänellä oli sijainen. Yksi henkilö irtisanoutui alkuvuodesta, mutta uusi valittiin tilalle. Yksi henkilö oli opintovapaalla alkuvuodesta 7 kk ja toinen 2kk. Heidän tilalleen palkattiin määräaikaiset työntekijät. Yksi työntekijä oli vuoden aikana perhevapaalla 3,5 kk, hänellä osan aikaa sijainen.

Henkilöstökulut 2024

Tilikausi	1.1.2024- 31.12.2024 Toteuma (€)	1.1.2023- 31.12.2023 Toteuma (€)	1.1.2022- 31.12.2022 Toteuma (€)
Palkat ja palkkiot	-953 190,94	-929 617,73	-833 046,08
Eläkekulut	-197 693,14	-192 038,26	-172 576,31
Muut henkilösivukulut	-24 031,21	-28 679,21	-18 732,96
Saadut henkilöstökorvaukset	11 649,92	7 773,21	5 193,01
Muut henkilöstökulujen oikaisut (+/-)	-531,32	0,37	-684,72
Palkka ja henkilöstökulut yhteensä	-1 163 796,69	-1 142 561,62	-1 019 847,06
Matka-, majoitus- ja ravitsemuskulut	-22 257,83	-24 844,58	-16 882,60
Koulutuskulut ja koulutusmatka, majoitus- ja ravitsemiskulut	-8 218,63	-6 404,71	-6 175,26
Työterveyshuolto	-29 163,63	-22 450,86	-19 247,78
Työhyvinvointi ja työssä jaksaminen, (mm. smartum ja lounasetu)	-8 077,83	-12 162,49	-8 342,56
YHTEENSÄ	-67 717,92	-53 700,15	-42 305,64
KAIKKI YHTEENSÄ	-1 231 514,61	-1 196 261,77	-1 070 495,26

Henkilöstön koulutus

Työntekijöiden ajantasaisella ammattitaidolla ja osaamisen kehittämällä varmistetaan sujuva arki ja hyvä huominen muuttuvassa ympäristössä. Seurakunnan työntekijöillä on tahtoa kehittää itseään ja ammattitaitoaan. Koulutusten myötä työntekijät tuovat työyhteisöön monipuolista osaamista, kokemuksia sekä verkottumisen myötä uusia näkökulmia.

Koulutussuunnitelma toteutui kohtalaisen hyvin. Koko henkilöstölle järjestettiin työturvallisuuskorttikoulutus. Lisäksi aloitettiin toiminnallisen puolen henkilöstön viestintävalmennuskoulutus.

Henkilöstön koulutus	2024	2023	2022	2021	2020	2019
Koulutuspäivien lkm.	47	67	50	71	75	48
Koulutusta saaneiden lkm.	19	17	13	14	19	9
Kustannukset €	6 567	6 405	6 175	6 098	7 287	3 879
osuus henkilöstökustannuksista %	0,56	0,56	0,61	0,67	0,75	0,4
Kustannukset € / HTV	277	278	281	277	331	155

Työterveyshuolto ja sairauspoissaolot

Sairauspoissaolopäivät nousivat n. 14 % edellisvuoteen verrattuna. Sairauspoissaolojen määrä oli 434 päivää, vuonna 2023 määrä oli 380 päivää.

Lyhyet poissaolot vähenivät, mutta 4-10 päivän poissaolot sairauspäivissä mitattuna lisääntyivät. Työterveyshuollon kustannukset nousivat edellisvuoteen verrattuna. Työterveyshuollon Kelakorvaus jäi poikkeuksellisesti hakematta.

Henkilöstön työterveyshuollon palveluista vastaa Mehiläinen Työterveys.

Poissaolon kesto, kalenteripäivä / kpl	2024	2023	2022	2021	2020	2019
1-3	48	60	40	22	26	28
4-10	16	15	23	13	10	7
11-60	8	8	7	6	5	10
yli 60	0	0	0	3	1	3
kalenteripäivät yht.	434	380	397	614	463	454
Sairaus- ja tapaturmapäivät / htv	18	18	18	28	21	18,4
Työterveyshuollon kustannukset / htv	1215 €	1069 €	875 €	1088 €	894 €	560 €

Työhyvinvointi

Tyhy-toimikuntaan kuuluivat Päivi Lehtonen ja Susanna Westerlund. Päivin tilalle valittiin toimikuntaan Ritva Viitala. He järjestivät Tyhy -toimintana toukokuun lopussa koko työyhteisön yhteisen keilaamisen ja ruokailun Aulangolla sekä pikkujouluaikaan ruokailun sekä teatterikäynnin Hämeenlinnan teatterissa.

Työhyvinvoinnin edistäminen on pitkäjänteistä tekemistä ja se kuuluu koko organisaatiolle. Työnantaja tukee henkilöstön työkykyä ja henkistä hyvinvointia tarjoamalla Smartum kulttuuri- ja liikuntasaldoa. Liikunta- ja kulttuurisaldoa tilasi 17 (16) työntekijää. Työnantaja tukee myös työhyvinvointia ylläpitäviä palveluita, joista hieronnassa kävi vuoden aikana 6 (7) henkilöä ja fysioterapiassa 5 (2). Palkanosana annettavaa polkupyörätua on käyttänyt neljä henkilöä.

Seurakunnan työpaikkaruokailu on järjestetty kahdessa sopimusravintolassa. Valitettavasti toinen Parolan ruokailupaikoista lopetti kesken vuoden. Korvaava hämeenlinnalainen sopimusravintola ei ollut sijaintinsa vuoksi suosittu. Työpaikkaruokailumahdollisuutta käytti 9 (8) henkilöä yhteensä 36 (106) kertaa.

	2024	2023	2022	2021	2020	2019
Virkistystoiminnan kustannukset / htv	337 €	529 €	379 €	406 €	289 €	220 €

Henkilöstökulut suhteessa verotuloihin

	2024	2023	2022
Henkilöstökulut, €	1 163 796,69	1 142 561,62	1 019 847,06
Verotulot, €	2 191 117,18	2 099 128,91	1 966 920,94
Henkilöstökulujen osuus verotuloista	53,1 %	54,4 %	51,8 %

4. Ympäristö

Luomakunnan varjeleminen on yksi kirkon valitsemista strategisista painopisteistä. Kirkolla on oma ympäristödiplomi, joka on kehitetty seurakuntien ympäristövastuusta huolehtimista varten. Kirkkohallituksen virastokollegio myönsi 20.10.2022 Hattulan seurakunnalle Kirkon ympäristödiplomin vuosille 2022–2026. Seurakunta haki tuolloin ympäristödiplomia ensimmäistä kertaa. Kirkkoneuvosto on nimennyt myös ympäristövastaavan ja -työryhmän, joiden vastuulla on mm. seurakunnan ympäristöohjelman toteutumisen valvonta sekä asetettujen tavoitteiden toteutumisen seuranta.

Ympäristöasioissa toimimme arvovaikuttajana ja esimerkkinä. Kirkon energia- ja ilmastostrategia tavoittelee hiilineutraaliutta vuoteen 2030 ja öljyttömyyttä 2025 mennessä. Energiatohokkuutta tulee lisätä ja syventää kirkon työtä ympäristökasvattajana. Hattulan seurakunnan ympäristöohjelman tavoitteet on johdettu Kirkon energia- ja ilmastostrategiasta. Seurakunta on strategian mukaisesti luopunut jo osasta vähällä käytöllä olevista tiloista. Kirkon ympäristöstrategian mukaisesti Hattulan seurakunnalla ei ole öljylämmitystä käytössämme olevassa kiinteistökannassa.

Kannamme vastuuta ympäristöstä ja ympäröivästä yhteiskunnasta kaikessa toiminnassa. Sähkönkulutusta on aktiivisesti pyritty vähentämään suunnitelmallisesti. Ympäristöasiat otetaan huomioon hankinnoissa aina mahdollisuuksien mukaan. Ympäristökasvatusta tehdään seurakunnan toiminnassa, kuten mm. päivä- ja perhekerhoissa sekä rippikoulu- ja isostoiminnassa. Askarteluissa käytetään kierrätysmateriaaleja mahdollisuuksien mukaan. Koetamme vähentää paperin kulutusta (tulokset), ruokahävikkiä sekä jätteiden syntymistä sekä huomioida toiminnassamme jätteiden lajittelun.

Hattulan seurakunnan metsäomaisuutta on hoidettu metsäsuunnitelman mukaisesti, vastuullisesti huomioiden ympäristöasiat, mm. toteutettavien toimenpiteiden osalta.

5. Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Hattulan seurakunnan kiinteistöstrategian päivityksen valmistelua on aloitettu vuonna 2024. Kestävän ja taloudellisesti tasapainoisen Hattulan seurakunnan kiinteistöstrategian päivityksen pohjaksi on aloitettu ja toteutettu vuonna 2024 seurakunnan kiinteistöissä pitkän tähtäimen suunnittelua (PTS). Tutkimuksia on tehty Hattulan kirkon huoltorakennuksessa ja Tömäjärven leirikeskukseen rakennuksissa. Hattulan seurakunnan Tömäjärven leirikeskukseen päärakennus on kuntotutkimuksissa ilmenneiden kosteusvaurioiden perusteella päädytty asettamaan käyttökieltoon 23.9.2024. Vuoden 2025 rippileirit järjestetään yhteistyösopimuksen turvin Lepaalla, Hämeen ammattikorkeakoulun kiinteistöissä. Vuonna 2025 kiinteistöstrategian päivitystä ennakoiden tulee edelleen Hattulan seurakunnan kiinteistöissä toteuttaa kuntoarvioita ja pitkän tähtäimen suunnittelua.

Henkilöstökuluissa on tiedossa tulevina vuosina kasvua. Tämä johtuu uuden KirvesTES:n 2025–2028 mukaisista palkankorotuksista. Henkilöstömuutoksia on vuoden 2025 aikana tulossa. Jokaisen henkilöstömuutoksen kohdalla tulee arvioida ja kartoittaa erilaisia vaihtoehtoja työtehtävän laadukkaaksi hoitamiseksi. Näitä voi olla mm. yhteistyö toisten seurakuntien kanssa, mahdollinen toiminnan osittainen ulkoistaminen tai uusien innovatiivisten toimintakäytänteiden käyttöönotto. Myös vapaaehtoisten tarjoama osaaminen ja apu osana Hattulan seurakunnan toimintaa on tulevaisuudessa merkittävässä roolissa.

Hattulan seurakunnan tulevaisuus itsenäisenä seurakuntana vaikuttaa turvatulta tulevat vuodet jäsenennusteen perusteella. Kymmenen vuoden tarkastelussa arvioitu Hattulan seurakunnan jäsenmäärän muutos olisi n. -16,2 %.

Hattulan seurakunnan jäsenennuste seuraavan 10 vuoden aikana

Vuodet	Jäsenet, henk.	Muutos vuodesta 2023, henk.	Muutos vuodesta 2023, %	Kirkkoon kuulumuus, %
2024	6846	-118	-1,69 %	74,6
2025	6728	-236	-3,39 %	73,8
2026	6611	-353	-5,07 %	73,0
2027	6496	-468	-6,72 %	72,1
2028	6383	-581	-8,34 %	71,3
2029	6270	-694	-9,97 %	70,5
2030	6159	-805	-11,56 %	69,7
2031	6052	-912	-13,10 %	69,0
2032	5945	-1019	-14,63 %	68,2
2033	5839	-1125	-16,15 %	67,4
2034	5736	-1228	-17,63 %	66,6

6. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Riskien hallinnan järjestäminen

Riskienhallinnalla tunnistetaan, arvioidaan ja hallitaan tavoitteiden saavuttamista uhkaavia tekijöitä. Riskienhallinnan tulee perustua järjestelmälliseen ja dokumentoituun toimintatapaan.

- Kiinteistöt: kiinteistöissä on sähköisesti laaditut pelastussuunnitelmat. Kiinteistöjä valvotaan hälytys- ja kameravalvonnalla.
- Esineet: Seurakunnan kulttuurihistoriallisesti arvokkaan kirkollisen esineistön inventointi on aloitettu vuonna 2024. Esineinventoiljalle oli varattu määrärahaa vuodelle 2023 ja 2024, toimijaa ei ole onnistettu rekrytoida. Oman henkilökunnan toimesta inventointia jatketaan vuoden 2025 aikana. Inventoinnin jälkeen esineistön ja taiteen vakuutusarvot tarkistetaan oikealle tasolle. Kirkon arvokkaimmille esineille määritellään pelastusluokka ja esineet huomioidaan pelastussuunnitelmassa.
- Henkilöstö: Työterveyshuollon kanssa on yhdessä laadittu varhaisen tuen malli ja työpaikkakäyntejä ja -selvityksiä tehdään sopimuksen ja tarpeen mukaan.
- Lainat ja sijoitukset: seurakuntatalon rakennushanke rahoitettiin osittain ulkopuolisella rahoituksella 10 vuoden laina-ajalla. Lainaa nostettiin vuoden 2020 aikana ja sitä otettiin sen verran, että lainakanta voitaisiin tarvittaessa kokonaan lyhentää sijoituksia myymällä. Isompi lainoista maksettiin jo pois, jäljellä oleva laina on kiinteäkorkoinen. Sijoitusten hoitamisessa käytetään kahta eri varainhoitopalvelua ja seurakunnan varallisuutta sijoitetaan maltillisen sijoitusprofiilin mukaisesti.
- Tietohallinto ja tietosuoja ja -turva: Hattulan seurakunnan tietohallinnon palvelut hankitaan Tampereen IT-alueelta, jolla on tekninen vastuu tietosuojasta ja tietoturvaohjelmista. IT-alue hankkii ja ylläpitää käytettäviä tietoturvaohjelmia. Seurakunnassa seurakuntalaisten henkilötietoja käsitellään vain silloin, kun se seurakuntalaisten asioiden hoitamiseksi on välttämätöntä.
- Hallinto: Viranhaltijapäätökset on annettu tiedoksi ja toimenpiteitä varten kirkkoneuvostolle. Kirkkoneuvosto ei ole käyttänyt otto-oikeuttaan tehtyihin viranhaltijapäätöksiin.
- Korruption torjunta: Lahjojen antamisessa, saamisessa, vieraanvaraisuudessa ja korruption torjunnassa noudatettavat periaatteet on linjattu 1.12.2023 Seurakunnan taloussäännössä (KV 24.10.2023).
- Taloushallinto: Laskujen ja tositteiden hyväksymismenettelystä on ohjeet. Kassavarojen käsittelystä on erilliset ohjeet. (Sisäisen valvonnan ohje, KV 25.1.2022)

Riskien taloudellisilta vaikutuksilta suojautumiseksi Hattulan seurakunnalla on tavanomaiset/tarkoituksenmukaiset omaisuus-, toiminta- ja henkilöstövakuutukset.

Hattulan seurakunnalla ei ole meneillään oikeudenkäyntejä eikä riita-asioita.

Keskeiset johtopäätökset ja sisäisen valvonnan kehittäminen

Sisäisessä valvonnassa ei havaittu tilikaudella oleellisia puutteita. Pelastussuunnitelmien päivitystarve tunnistettiin ja toimenpiteet sähköisten pelastussuunnitelmien käyttöönotolle toteutettiin suunnitellusti vuonna 2024. Sijoitukset ja seurakunnan varojen tilanne käytiin vuonna 2024 läpi kirkkoneuvostolle kerran vuoden aikana.

Suurin taloudellinen riski on jäsenmäärän alenemisesta johtuva kirkollisverotulojen laskeminen. Seurakunnan kiinteistöihin liittyvät, yllättävät korjaus- ja uudelleen rakennustarpeet voivat aiheuttaa poikkeavia taloudenriskejä tulevaisuudessa. Toiminnallisena riskinä voidaan pitää pientä henkilöstön määrää ja sijaisten rekrytoinnin hankaluutta poissaolojen ajalle.

7. Selvitys sisäisen valvonnan järjestämisestä

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kaikkia niitä organisaation sisäisiä toiminta- ja menettelytapoja, joilla pyritään kohtuullisella varmuudella varmistamaan, että seurakunnan toiminta ja hallinto on hoidettu asiallisesti, avoimesti, tuloksellisesti, laadukkaasti ja lainmukaisesti. Tilintarkastaja antaa lausunnon siitä, onko sisäinen valvonta järjestetty asianmukaisesti.

Seurakuntatalouden johtaminen, sisäinen valvonta ja riskien hallinta ovat toisistaan riippuvaisia ja osittain limittäisiä toimintoja. Sisäisen valvonnan järjestämisestä vastaa kirkkoneuvosto. Johtavat viranhaltijat huolehtivat sisäisen valvonnan toimeenpanosta omalla vastualueellaan. Sisäisen valvonnan vastuu on kaikilla toimielimillä ja työntekijöillä.

Sisäisen valvonnan järjestäminen

Sisäisen valvonnan tehtävänä on varmistaa kohtuullisella varmuudella, että seurakunnan toiminta ja hallinto on hoidettu asiallisesti, laadukkaasti ja lainmukaisesti. Tavoitteena on seurakunnan joustava, avoin ja tuloksellinen toiminta ja hallinto. Sisäinen valvonta on osa seurakunnan operatiivista johtamista.

Hattulan seurakunnan sisäisen valvonnan ohje hyväksyttiin kirkkoneuvostossa 25.1.2022. Ohjeeseen kirjattiin käytännössä olleet toimintatavat. Ohje valmisteltiin Kirkkohallituksen vuonna 2004 antamien ohjeiden mukaisesti ja sen liitteinä on laskujen ja tositteiden hyväksymismenettelystä sekä kasvarojen käsittelystä erilliset ohjeet.

Seurakunnassa on laadittu hallintosääntö Kirkkohallituksen hallintosääntömallin mukaisesti (yleiskirje 29/2023). Hallintosääntö on hyväksytty kirkkovaltuustossa 24.10.2023. Hallintosäännössä on annettu määräykset päätösvallan siirtämisestä toimielimille ja johtaville viranhaltijoille, toimielinten päätöksentekotavoista ja hallintomenettelyistä sekä toimielinten kokousmenettelyistä.

Seurakunnassa on 24.10.2023 hyväksytty taloussääntö, jossa on määräyksiä toiminnan ja talouden suunnitteluun, talousarvion laatimiseen ja täytäntöönpanoon, omaisuuden hoitoon, kirjanpitoon sekä tilinpäätökseen liittyen. Viranhaltijapäätökset on annettu tiedoksi ja toimenpiteitä varten kirkkoneuvostolle. Kirkkoneuvosto ei ole käyttänyt otto-oikeuttaan tehtyihin viranhaltijapäätöksiin.

8. Talouden tunnusluvut

Tuloslaskelman tunnusluvut

Hattulan seurakunnassa toimintatuottojen osuus toimintakuluista nousi hieman edellisvuodesta. Vuosikatteen osuus poistoista 76,37 %, kertoo siitä, että vuosikatteen määrä ei riittänyt kattamaan kaikkia poistoja. Suunniteltuja poistoja lisäsi Tömäjärven leirikeskuksen huomattavat kertapoistot. Vuosikatteen osuus poistoista tulisi olla vähintään 100 %.

Tilivuosi	Toimintatuottojen osuus toimintakuluista (%)	Vuosikatteen osuus poistoista (%)	Vuosikate (€/jäsen)	Henkilöstökulut verotuloista (%)
2024	11,56	76,37	77,40	53,11
2023	11,36	170,05	80,21	54,43
2022	14,06	122,51	43,67	51,85
2021	12,52	220,73	88,07	48,34
2020	11,79	273,91	69,75	50,57

Tuloslaskelman tunnusluvut laskentakaavat

Toimintatuottojen osuus toimintakuluista, %, osoittaa, kuinka paljon seurakunnan toimintakuluista on katettu toimintatuotoilla (= $100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} -/+ \text{Valmisteverastojen lii-säys/vähennys} + \text{Valmistus omaan käyttöön})$).

Vuosikate, euroa/jäsen on tunnusluku tulorahoituksen riittävyyden arviointiin. Tunnuslukua laskettaessa vuosikate jaetaan seurakunnan tilivuoden päättyessä läsnä olevalla jäsenmäärällä.

Vuosikatteen osuus poistoista / %: Vuosikate jaettuna poistot *100

Rahoituslaskelman tunnusluvut

Seurakunnan rahavarat kasvoivat tilikauden aikana vuonna 2024, 297 577,05 t€, ennakoitua suurempien verotulojen takia. Rahavarat olivat tilikauden lopussa 2,343 €. Rahavarojen riittävyys kertoo, kuinka kauan seurakunta selviäisi kuluistaan, jos kaikki tuotot lakkaisivat ja olisi tultava toimeen kertyneillä rahavaroilla. Hattulan seurakunnan rahavarojen riittävyys oli 340 päivää.

Vuoden aikaiset investointimenot olivat 224 t€. Investointien tulorahoitus-% on 291,29 €. Investoinnit kyettiin kattamaan vuosikatteella eikä lainanottoon ollut tarvetta. Alttaritaulun konservointiin haettiin ja saatiin avustusta 41 t€.

Hattulan seurakunnalla oli seurakuntatalon rakentamiseen otettua lainaa vuodenvaihteessa 165 t€. Lainanhoitokate oli 16,9. Lainanhoitokate kertoo tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tunnusluvun arvon ollessa yli 2, lainanhoitokyky on hyvä. Luotettavan kuvan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla.

Tilivuosi	Investointien tu- lorahoituspro- sentti (%)	Rahavarojen riit- tävyys (pv)	Lainanhoitokate
2024	291,26	340	16,91
2023	995,40	319	17,40
2022	50,30	179	0,53
2021	368,72	425	5,99
2020	22,72	191	4,37

Rahoituslaskelman tunnusluvut laskentakaavat

Investointien tulorahoitusprosentti, %, (= 100 * Vuosikate / Investointien omahankintameno)

Rahavarojen riittävyys, pv (= 365 pv x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella)

Lainanhoitokate (= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Lainanlyhennykset))

Taseen tunnusluvut

Taseen loppusumma on 5,799 m€. Tase väheni 168 t€. Pysyvät vastaavat olivat 3,383 m€. Ne pienivät 515 t€, kun rakennusten tasearvo väheni poistojen ansioista. Lisäksi pysyvien vastaavien arvon huomattavaa pientymistä selittää leirikeskusten kertaluontoinen rakennuksen alaskirjaus. Vaihtuvat vastaavat (saamiset ja sijoitukset) olivat 2,415 m€. Seurakunnan rahavarat olivat tilikauden lopussa 2,343 m€. Oma pääoma väheni 165 t€, vuoden 2024 alijäämän verran.

Hattulan seurakunnan omavaraisuusaste on erinomaisella tasolla. Hattulan seurakunta on vakavarainen eikä sen taloudellisessa asemassa ole tapahtunut juurikaan muutoksia viime vuoden aikana.

Tilivuosi	Omavaraisuusaste (%)	Rahoitusvarallisuus (€/jäsen)	Suhteellinen velkaantuneisuus (%)	Lainakanta (€/jäsen)
2024	92,17	286,32	17,05	23,96
2023	92,33	232,80	17,88	28,00
2022	88,94	156,03	26,59	31,88
2021	81,71	194,66	50,14	122,87
2020	75,31	126,59	59,92	135,49

Taseen tunnusluvut laskentakaavat

Omavaraisuusaste, %

(= $100 \cdot (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero} + \text{Vapaaehtoiset varaukset} - \text{Ainaishoitosopimusten pääomat}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Toimeksiantojen pääomat} - \text{Saadut ennakot})$).

Rahoitusvarallisuus, euroa/jäsen

(= $[(\text{Saamiset} + \text{Rahoitusarvopaperit} + \text{Rahat ja pankkisaamiset}) - (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot})] / \text{Jäsenmäärä}$).

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

(= $100 \cdot (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$)

Lainakanta, euroa/jäsen

(= $[\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirto-velat} + \text{Muut velat})] / \text{Jäsenmäärä}$)

9. Kirkkoneuvoston esitys tilikauden tuloksen käsittelyksi

Tilikauden 2024 tulos ennen varauksia ja rahastosiirtoja on 164 892,24 € alijäämäinen (vuonna 2023 ylijäämä 230 110,29 €). Tilikauden tuloksen jälkeen tilikaudelle 2024 ei ole tehty varauksia eikä rahastosiirtoja.

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että tilikauden alijäämä 164 892,24 € kirjataan taseen omaan pääomaan tilille "Tilikauden yli/alijäämä".

Taseen omassa pääomassa oleva edellisten tilikausien ylijäämä ennen vuoden 2024 tilinpäätöksen alijäämäkirjausta on 2 438 345,34 €. Kirkkojärjestyksen edellyttämään esitykseen toimenpiteistä talouden tasapainottamiseksi ei ole tarvetta.

II TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

1. Käyttötalouden toteutuminen

Hattulan seurakunnan vuoden 2025 talousarvion sitovuustaso oli kirkkovaltuustoon nähden pääluokkataso ja kirkkoneuvostoon nähden tehtäväaluetaso.

Sisäiset erät eivät ole sitovia. Seurakunnallisen toiminnan sisäiset kulut ovat sisäisiä tilavuokria, siinä suhteessa kuin tehtäväalue on käyttänyt seurakunnan omassa omistuksessa olevia kiinteistöjä. Kiinteistöjen kohdalla tilavuokrat näkyvät sisäisenä tuottona. Sisäisten vuokrien määrittelyssä käytetään laskuperusteena tilojen kustannuspaikka- ja tuntiperusteista käyttöä. Vuonna 2024 sisäiset vuokrat ovat vuotta 2023 suuremmat, johtuen Tömäjärven leirikeskuksen alaskirjauksesta. Tämä näkyy työalakatteissa ja niiden toteumaprosenteissa. Sisäisiä eriä ei ole huomioitu talousarviossa.

Pysyviin vastaaviin aktivoidun omaisuuden hankintamenoön käytetyn rahan aika-arvo lasketaan sisäisenä korkona. Sisäinen korko lasketaan päättävän taseen tasearvoista, käyttäen 12 kuukauden Euribor-korkoa ja 360 korkopäivää, tilivuoden viimeisenä päivänä. Sisäinen korko lasketaan aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistojen jälkeen jäljellä olevalle hankintamenoille 31.12. olennaisuuden periaatetta noudattaen.

Käyttötalousoosa taseyksikkö Hattulan Seurakunta	TA kuluva	TA muutokset 2024	TA yhteensä 2024	Toteuma 2024	Yli-Ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	175 090,00	24 200,00	199 290,00	219 127,12	-19 837,12	110,0
Toimintakulut (ulkoiset)	-2 004 660,00	-31 700,00	-2 036 360,00	-1 895 468,39	-140 891,61	93,1
Toimintakate 1 (ulkoinen)	-1 829 570,00	-7 500,00	-1 837 070,00	-1 676 341,27	-160 728,73	91,3
Toimintatuotot (sisäiset)				908 447,65	-908 447,65	0,0
Toimintakulut (sisäiset)				-908 447,65	908 447,65	0,0
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	-1 829 570,00	-7 500,00	-1 837 070,00	-1 676 341,27	-160 728,73	91,3
Poistot ja arvonalentumiset	-200 750,00	-499 372,19	-700 122,19	-697 953,52	-2 168,67	99,7
Laskennalliset erät				-287 712,99	287 712,99	0,0
Sisäiset korkokulut				-76 057,46	76 057,46	0,0
Sisäiset vyörytyserät				-211 655,53	211 655,53	0,0
Työalagate (ulkoiset ja sisäiset)	-2 030 320,00	-506 872,19	-2 537 192,19	-2 662 007,78	124 815,59	104,9

1.1 Hallinto (pääluokka 1)

Pääluokka 1 - Hallinto	TA kuluva	TA muutokset 2024	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	6 950,00		6 950,00	1 822,77	5 127,23	26,2
Toimintakulut (ulkoiset)	-404 037,00	34 300,00	-369 737,00	-332 534,50	-37 202,50	89,9
Toimintakate 1 (ulkoisen)	-397 087,00	34 300,00	-362 787,00	-330 711,73	-32 075,27	91,2
Toimintakulut (sisäiset)				-122 943,40	122 943,40	0,0
Toimintakate 2 (ulkoisen ja sisäisen)	-397 087,00	34 300,00	-362 787,00	-453 655,13	90 868,13	125,0
Laskennalliset erät				431 571,64	-431 571,64	0,0
Sisäiset vyörytyserät				431 571,64	-431 571,64	0,0
Työalakat (ulkoiset ja sisäiset)	-397 087,00	34 300,00	-362 787,00	-22 083,49	-340 703,51	6,1

Kirkkovaltuusto ja kirkkoneuvosto

1011010102, 1011010104

Toiminta-ajatus

Hallintoelinten tehtävänä on hoitaa seurakunnan hallintoa ja käyttää päätösvaltaa kirkkolaisissa ja muissa säädöksissä säädetyllä tavalla. Seurakunnan ylintä päätösvaltaa käyttää vaaleilla neljän vuoden kaudeksi valittu kirkkovaltuusto.

Seurakunnan käytännön toimintaa ja yleistä hallintoa johtaa kirkkoneuvosto, jonka jäsenet kirkkovaltuusto valitsee kahden vuoden välein. Kirkkoneuvosto toimeenpanee kirkkovaltuuston päätökset ja vastaa siitä, että kirkkovaltuuston hyväksymää talousarvioita noudatetaan.

Toimintasuunnitelma 2024–2026 Noudatetaan seurakunnan strategioita ja päätetään sen vaatimista uusista ratkaisuista. Turvataan perustehtävän mukainen ja toimintaympäristön muutoksiin vastaava toiminta. Keskitytään hyvään asioiden valmisteluun, hallinnolliseen ilmaisuun sekä asioiden tehokkaaseen käsittelyyn. Seuraavat seurakuntavaalit ovat 2026, jolloin valitaan luottamushenkilöt nelivuotiskaudelle 2027–2030.

Toiminta: Hattulan seurakunnassa kirkkovaltuuston ja -neuvoston toiminnassa edettiin vuonna 2024 toimintasuunnitelman mukaisesti.

Arviointi: Kirkkoneuvoston ja -valtuuston toiminnassa on sovitut toimenpiteet toteutettu.

Muu yleishallinto, talous- ja henkilöstöhallinto, tilintarkastus ja valvonta

1011100000, 1011050000, 1011050103

Toiminta-ajatus

Muu yleishallinto kattaa ne toimistotyön ja hallinnon osa-alueet, jotka eivät kuulu muille hallinnon tehtävälueille (mm. työterveyspalvelut, koulutus, TYHY-toiminta). Muun yleishallinnon tehtävänä on turvata tasapuoliset ja terveelliset toimintaedellytykset kaikille seurakunnan työntekijöille.

Talous- ja henkilöstöhallinnon tehtäviä hoitaa talouspäällikkö yhdessä taloussihteerin sekä Kirkon palvelukeskuksen kanssa.

Yhteistyötoimikuntaan kuuluu työsuojelupäällikkö, työsuojeluvaltuutettu ja varavaltuutettu. Toimikausi on 2022–2025 ja toimikunta kokoontuu vähintään neljä kertaa vuodessa käsittelemään työsuojelua ja työturvallisuutta koskevia asioita.

Kirkkovaltuusto valitsee toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastamista varten tilintarkastusyhteisön. Valtuustokautena 2023–2026 tilintarkastajana toimii Revisium Oy, vastuullisena tilintarkastajana Jaakko Rönkkö.

Tavoitteet 2024, toteutus ja arviointi**1) Työhyvinvoinnin ja yhteisöllisyyden edistäminen**

Edistämme henkilöstön terveyttä, turvallisuutta ja hyvinvointia. Seurakunnalla on laajat työterveyspalvelut ja työhyvinvoinnin ylläpitämiseksi toimitaan yhdessä työterveyshuollon kanssa. Yhteisöllisen kulttuurin edistäminen työyhteisössä pienillä teoilla vahvistaen työssä jaksamista ja kehittymistä.

Toiminta ja arviointi: Henkilöstön työhyvinvointikysely toteutettiin Hattulan seurakunnassa suunnitellusti syksyllä. Työhyvinvointikyselyn tulokset käytiin läpi henkilöstön kanssa joulukuussa 2024. Kyselyn tulokset ovat erinomaisella tasolla.

Arviointi: Työhyvinvointikysely toteutettiin suunnitelman mukaisesti syksyn 2024 aikana.

2) Henkilöstön osaamisen kehittäminen

Koulutus on tärkeä väline sekä henkilökohtaisen että organisaation uudistumiskyvyn vahvistamiseen. Tuemme henkilöstön kouluttautumista ja mahdollistamme osaamisen lisääntymisen. Koko henkilöstölle järjestetään työturvallisuuskortti-koulutus.

Toiminta ja toteutuminen: Koulutussuunnitelma toteutui osittain, koulutuspäiviä oli yhteensä 49 kpl, jakautuen 19 työntekijälle. Kaikki työntekijät eivät osallistuneet työturvallisuuskortti-koulutukseen suunnitellun mukaisesti.

Arviointi: Koulutussuunnitelman toteutuminen.

Kirkonkirjojenpito

1011070000

Toiminta-ajatus

Kirkonkirjoilla tarkoitetaan erilaisia seurakunnan ylläpitämiä rekistereitä ja luetteloita, kuten luettelot seurakunnan jäsenistä, syntyneistä ja kastetuista, rippikoulun käyneistä ja konfirmoiduista sekä henkilöistä, joiden avioliiton esteistä on toimitettu tutkinta.

Ajantasaiset tiedot suomalaisista ovat nykyisin väestötietojärjestelmässä, jonka päivittämiseen seurakunnat osallistuvat ja josta ne saavat tehtäviensä hoidossa tarvitsemiaan tietoja. Kastetta, vihkimistä ja hautamista koskevien tietojen lisäksi uskontokuntien jäsenrekistereistä annetun

lain (614/1998) 5 §:n 6 kohdassa tarkoitettuina muina vastaavina toimituksina jäsenrekisteriin talletetaan tieto jäsenen rippikoulun suorittamisesta, konfirmaatiosta, avioliiton siunaamisesta ja hautaan siunaamisesta (KJ 16 1§)

Tavoitteet 2024, toteutus ja arviointi

1) Kirkonkirjojen pidosta huolehtii Tampereen Aluekeskusrekisteri

Seurakuntatoimiston toimistosihteri toimittaa rekisteröinteihin liittyvät aineistot aluekeskusrekisteriin.

Toiminta: Tampereen aluekeskusrekisteri on hoitanut keskitetysti väestökirjanpitoon liittyvät tehtävät, virkatodistukset, sukuselvitykset, sukututkimukset, avioliiton esteiden tutkinnat ja kirkollisten toimitusten rekisteröinnit (kaste, rippikoulu, avioliittoon vihkiminen ja avioliiton kirkollinen siunaaminen). Tiedot kirkollisista toimituksista on toimitettu seurakunnasta ajantasaisesti Aluekeskusrekisteriin.

Arviointi: *Seurakuntalaisten tarvitseman palvelun sujuminen palvelulupauksen mukaisesti ja kulujen pysyminen talousarvion rajoissa.* Toiminta on toteutunut tavoitteen mukaisesti ja yhteistyö Tampereen aluekeskusrekisterin kanssa on ollut sujuvaa ja kustannustehokasta.

Seurakuntatoimisto

10110800000

Toiminta-ajatus

Hattulan seurakunnan seurakuntatoimisto hoitaa kirkkoherranviraston ja taloustoimiston tehtäviä.

Seurakuntatoimisto toimii asiakaspalvelupaikkana (esim. toimitusten varaukset, hautausasioiden sopiminen) ja seurakunnallisen toiminnan tukena (esim. ilmoittautumiset, luettelot, sisäinen tiedotus, postitus). Seurakuntatoimiston tehtävänä on tukea kirkkoherran, talouspäällikön ja muiden seurakunnan työntekijöiden toimintaa sekä huolehtia osaltaan seurakunnan asiakaspalvelutyöstä ja tarvittavien tietojen toimittamisesta aluekeskusrekisteriin.

Tavoitteet 2024, toteutus ja arviointi

1) Seurakuntatoimisto palvelee seurakuntalaisia ja omia työntekijöitä ammattitaitoisesti ja joustavasti.

Asiakaspalvelua hoitavat toimistosihteri ja taloussihteri. Taloussihteri toimii tarvittaessa toimistosihterin sijaisena esim. vuosilomien osalta. Asiakaspalvelu avoimena asiakkaille ma-to 9-15.

Toiminta: Asiakaspalvelua on hoidettu tavoitteen ja vakiintuneen käytännön mukaan.

Arviointi: *Asiakkaiden ja työntekijöiden palaute.* Asiakaspalaute on ollut hyvää. Sisäinen yhteistyö on myös ollut hyvää ja se on entisestään vahvistunut.

1.2 Seurakunnallinen toiminta (pääluokka 2)

Pääluokka 2 - Seurakunnallinen toiminta ja yhteiset seurakunnalliset tehtävät	TA kuluva	TA muutokset 2024	TA yhteensä 2024	Toteuma 2024	Yli-Ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	22 590,00	10 900,00	33 490,00	38 292,55	-4 802,55	114,3
Toimintakulut (ulkoiset)	-896 359,00	-13 400,00	-909 759,00	-880 499,05	-29 259,95	96,8
Toimintakate 1 (ulkoiset)	-873 769,00	-2 500,00	-876 269,00	-842 206,50	-34 062,50	96,1
Toimintakulut (sisäiset)				-785 504,25	785 504,25	0,0
Toimintakate 2 (sisäiset ja ulkoiset)	-873 769,00	-2 500,00	-876 269,00	-1 627 710,75	751 441,75	185,8
Laskennalliset erät				-517 945,64	517 945,64	0,0
Sisäiset vyörytys-erät				-517 945,64	517 945,64	0,0
Työalakat (ulkoiset ja sisäiset)	-873 769,00	-2 500,00	-876 269,00	-2 145 656,39	1 269 387,39	244,9

Jumalanpalveluselämä

1012010000

Toiminta-ajatus

Jumalanpalvelus on kirkon tunnusmerkki ja seurakunnan elämän sydän. Kirkko on Sanan ja sakramenttien yhteisö, communio, jonka elämänmuoto on jumalanpalvelus. Tämän elämänmuodon keskeinen piirre on rukous. Myös musiikki on rukousta. Jumalanpalveluselämää rytmittää kirkkovoosi. Kirkkovuoden kuluessa seurakunta elää mukana kristinuskon keskeisissä tapahtumissa.

Tavoitteet 2024, toteutus ja arviointi

1) Pääjumalanpalvelukset klo 10

Messu tai sanajumalanpalvelus pidetään pyhäpäivinä Hattulan kirkossa, Tyrvännön kirkossa ja Pyhän Ristin kirkossa sekä Vuohiniemen rukoushuoneessa kirkkoneuvoston puolivuositain vahvistaman jumalanpalvelussuunnitelman mukaan. Pääjumalanpalveluksia voidaan pitää myös Hattulan seurakuntatalossa. Striimausta jatketaan säännöllisesti mahdollisuuksien mukaan

Toiminta: Pääjumalanpalvelukset toteutuivat jumalanpalvelussuunnitelmien mukaan. Pääosin pyhäpäivän jumalanpalvelukset toteutettiin messuna. Kesäkauden messut Pyhän Ristin kirkossa pidettiin kesäkuun alkupuolelta elokuun loppuun ja ne kokosivat väkeä hyvin. Pääjumalanpalvelus toteutettiin kaksi kertaa Hattulan seurakuntatalolla. Striimausta jatkettiin säännöllisesti Hattulan kirkon ja Pyhän Ristin kirkon messuista. Erityisinä nostoina seurakunnan pääjumalanpalveluksista toimintavuonna voidaan ottaa 28.4.2024 pidetty kirkkoherra Virpi Järvisen lähtömessu ja 8.9.2024 juhlamessu, jossa piispa Matti Repo asetti Jyrki Rauhalan Hattulan seurakunnan kirkkoherran virkaan.

Arviointi: Osallistujamäärät ja striimin kautta tilaisuuksia seuranneiden määrät.

Kaikkienensa jumalanpalveluksia (messu, sanajumalanpalvelus, viikkomessu, konfirmaatiomessu, perhemessu/perhekirkko) oli vuoden 2024 aikana 93 ja niiden kokonaisosallistujamäärä yhteensä oli 9470. Näistä etäyhteyden (striimi) välityksellä jumalanpalveluksia seuranneiden määrä oli 2260. Vuoden 2024 osallistujamäärässä on nousua muutamaan edelliseen vuoteen verrattuna.

2) Pidetään perheille, nuorille ja ikäihmisille suunnattuja erityisjumalanpalveluksia kirkkoissa ja seurakuntatalossa

Jumalanpalveluselämää monipuolistetaan yhdessä eri työmuotojen kanssa. Suunnittelussa huomioidaan eri osallistujaryhmien erityistarpeet.

Toiminta: Perheille suunnattuja jumalanpalveluksia olivat mm. kynttilänpäivän perhekirkko, perheiden pääsiäiskirkko ja joulukirkko, kevätkirkko sekä kokeiluna ollut sunnuntai-illan perhemessu. Nuorille suunnattuja olivat mm. rippikoulun starttikirkko ja konfirmaatiomessut. Vanhusten viikolla pidettiin vanhusten viikon messu.

Arviointi: *Osallistujamäärät.* Osallistujia oli yhteensä 1757.

3) Seurakuntalaisia aktivoidaan toimimaan vapaaehtoistehtävissä jumalanpalveluksissa ja kirkkokahvituksissa

Kirkkokahvituksia järjestetään vapaaehtoisvoimin entistä useammin ja vapaaehtoisia pyydetään ja perehdytetään eri palvelutehtäviin jumalanpalveluksissa.

Toiminta: Vapaaehtoisten panos kirkkokahveilla oli iso ja tärkeä osa esim. vuoden aikana olleiden juhlamessujen toteutuksessa. Kesäkaudella Pyhän Ristin kirkolla kirkkokahvit toteutuivat useamman kerran vapaaehtoisvoimin. Seurakuntalaisia on ollut messujen toteuttamisessa, mm. tekstinlukijoina ja ehtoollisavustajina. Kirkkokahveja on alettu viettämään säännöllisesti.

Arviointi: *Vapaaehtoisten määrä ja heiltä saatu palaute.* Kirkkokahvitoteutuksissa on vuoden aikana ollut n. 20 vapaaehtoista ja messun palvelustehtävissä toimivien vapaaehtoisten listalla on reilut 20 henkeä. Vuoden aikana perehdytettiin mm. muutamia uusia ehtoollisavustajia. Yhteistyö ja palaute on ollut hyvää.

Hautaan siunaaminen

1012020000

Toiminta-ajatus

Hautaan siunaaminen on kirkollisena toimituksena osa seurakunnan jumalanpalveluselämää, jossa tärkeänä osana on sielunhoidollinen näkökulma, omaisten rinnalla kulkeminen ja kristillisen ylösnousemususkon esillä pitäminen.

Tavoitteet 2024, toteutus ja arviointi

1) Hautaan siunaamiset toteutetaan laadukkaasti ja kiireettömästi.

Tilaisuudet pidetään toimitusten kirjan ja toimitusten oppaan ohjaamalla tavalla. Siunausajat pyritään järjestämään suositellussa aikataulussa.

Toiminta: Hautaan siunaamiset on toteutettu paneutuen ja omaisia tukien ja aikataulullisesti valtaosin 3-4 viikon sisällä kuolemantapauksesta.

Arviointi: *Omaisilta saatu palaute.* Omaisilta saatu palaute on ollut myönteistä.

2) Pappi ja kanttori osallistuvat muistotilaisuuteen pyydettyinä.

Omaisista kutsutaan jumalanpalvelukseen ja heille tarjotaan mahdollisuutta lisäyhteydenottoihin ja muuhun tukeen hautaan siunaamisen jälkeen.

Toiminta: Näitä teemoja, jälkikohtaamisen mahdollisuuksia ym. on pidetty esillä mm. toimituskeskusteluissa.

Arviointi: Kehitettävää on siinä, että hautaan siunaamiseen merkitylle omaiselle/omaisten yhteys henkilöille välittyy henkilökohtainen kutsu sururyhmämahdollisuudesta.

Muut kirkolliset toimitukset

1012030000

Toiminta-ajatus

Kirkolliset toimitukset ovat olennainen osa seurakunnan perustehtävää, sanan ja sakramenttien hoitamista. Toimitusten kautta kohdataan vuosittain suuri joukko seurakuntalaisia ja myös kauempaa tulleita juhlavieraita. Tärkeimmät ”muut kirkolliset toimitukset” ovat kaste, avioliittoon vihkiminen ja konfirmaatio. Lisäksi kirkollisiin toimituksiin kuuluvat mm. avioliiton siunaaminen, kodin siunaaminen, yksityinen rippi ja ehtoollinen sairaan luona, erilaisiin elämänvaiheisiin liittyvät rukoukset kuten häpäivän vietto, uuden toimitilan siunaaminen jne.

Toimitusten hengellinen ulottuvuus saattaa seurakuntalaisen pyhän äärelle. Toimitukset ovat monelle ihmiselle lähes ainoa kontakti seurakuntaan, joten niiden merkitys korostuu entisestään.

Tavoitteet 2024, toteutus ja arviointi**1) Palvellaan seurakuntalaisia heille tärkeissä elämäntilanteissa lämmöllä, laadukkaasti ja ammattitaidolla**

Huolehditaan erityisesti henkilökohtaisten tapaamisten hyvästä hoitamisesta ja tilaisuuksien hyvästä suunnittelusta yhdessä toimitusta pyytäneiden kanssa. Vahvistetaan seurakuntalaisten osallistumista toimituksien toteuttamiseen.

Toiminta: Kirkollisiin toimituksiin liittyy aina henkilökohtainen kohtaaminen/toimituskeskustelu ennen varsinaista toimitusta. Näissä kohtaamisissa on käyty läpi elämäntilannetta ja suunniteltu tulevaa juhlahetkeä ja osallisuutta niiden toteutuksessa. Esim. kastettavan vauvan vanhempien tapaaminen ja vihkiparin tapaaminen. Konfirmaatiomessua suunnitellaan leirillä ja nuoret ovat aktiivisesti olleet mukana konfirmaationsa toteuttamisessa.

Arviointi: *Tilaisuuksista ja niiden järjestelyistä saatu palaute sekä asiakkailta, että kaikilta niihin osallistuneilta työntekijöiltä.* Yleisesti ottaen palaute on ollut hyvää.

2) Huolehditaan siitä, että toimitusten sisällöt ovat verkkosivuiltamme esillä ja ihmisten on helppo olla yhteydessä seurakuntaan toimitusten sopimista varten

Verkkosivujen päivittämisestä ajantasaisesti huolehtivat seurakuntatoimiston toimistos sihteeri ja työalasta vastaava pappi.

Toiminta: Tavoite on pääosin toteutunut.

Arviointi: *Säännöllinen verkkosivujen tarkastelu.* Verkkosivuja on säännöllisesti tarkasteltu. Samalla on noussut tarve niiden systemaattiseen läpikäyntiin ja jokaisen työntekijän osuuteen siinä.

Aikuistyö ja muut seurakuntatilaisuudet

1012040000, 1012050000

Toiminta-ajatus

Hattulalaisille tarjotaan mahdollisuutta oman paikan löytämiseen seurakunnan elämässä. Aikuistyöhön luetaan säännöllisesti kokoontuvat ja sitoutumista edellyttävät pienryhmät sekä aikuisille tarkoitettu retki-, leiri- ja kurssitoiminta.

Muihin seurakuntatilaisuuksiin luetaan sekä kaikille avoin että hoitolaitoksissa tapahtuva toiminta, jolla tarjotaan mahdollisuus pyhän kokemiseen, keskinäisen yhteyden rakentumiseen ja tietopuoliseen kristittynä kasvamiseen ilman säännölliseen toimintaan sitoutumista.

Tavoitteet 2024, toteutus ja arviointi**1) Kristillinen julistus, opetus ja seurakuntayhteyden kokeminen saatetaan myös laitoksissa, palvelukodeissa ja syrjäisemmissä kylissä asuvien ulottuville**

Laitoshartauksia ja -vierailuja järjestetään pitkin vuotta, kinkereitä järjestetään mahdollisimman monessa kylässä ja kerran myös seurakuntatalossa.

Toiminta: Kinkereitä järjestettiin 10 kpl eri puolilla Hattulaa teemalla ARMO. Hoivakotihartauksia pidettiin säännöllisesti viidessä yksikössä.

Arviointi: *Mittarina tilaisuuksien ja osallistuneiden määrä, sekä saatu palaute.* Kinkereihin osallistui yhteensä n. 300 henkilöä. Kolehti kerättiin Yhteisvastuulle. Palauteissa korostui toive tuttujen virsien laulamaisesta jatkossa, keskustelevaa tilaisuuden kulkua pidettiin hyvänä. Hartauksia on ollut 52, joissa yhteensä 1112 osallistujaa.

2) Koko seurakuntaa koskevien tilaisuuksien järjestäminen

Seurakuntatalossa järjestetään kevät- ja syyskaudella ainakin kerran kuussa temaattisia iltatilaisuuksia. Seurakuntatalossa on säännöllisesti päiväsaikaan diakonia- ja musiikkityön järjestämiä virsikahtiloita. Vuoden mittaan järjestetään ainakin kaksi iltatilaisuutta yhdessä helluntaiseurakunnan kanssa. Mahdollisuuksien mukaan, erityisesti kesällä, järjestetään myös tilaisuuksia Vanamajalla. Seurakuntalaiset otetaan mukaan tilaisuuksien suunnitteluun ja toteutukseen.

Toiminta: Vuoden aikana järjestettiin mm. Taizé-ilta ja Taizé-messu, sinkkuilta ja Yhteisen uskon ilta Kotikirkon kanssa. Vanamajalla järjestettiin luontohartausilta, jonka yhteydessä oli saunat, makkaranpaistoa, yhteislauluja ja iltarokous.

Arviointi: *Toiminnan tarkoituksenmukaisuutta arvioidaan kävijämäärän mukaan, kun suunnitellaan toiminnan jatkoa.* Seurakuntalaisille toteutetaan palautekysely toimintakauden päättyessä. Palautekyselyä ei ole erikseen järjestetty. Tavoite ei kaikilta osin ihan toteutunut, esim. kokoavien iltatilaisuuksien kohdalla on ollut "aukkoa".

3) Pienryhmä-, retki- ja kurssitoiminta

Raamattu- ja keskustelupiiritoimintaa elvytetään. Järjestetään kävely- tai pyöräilyretkiä ja ulkoilmahartauksia seurakunnan alueella. Retriittitoimintaa kehitetään yhteistyössä muiden työalojen ja alueen muiden seurakuntien kanssa.

Toiminta: Raamattupiiri "Kulmakivi" kokoontui joka toinen viikko perjantai-iltaisain, osallistujia n. 10 henkilöä/kerta. Suomen luonnon päivänä järjestettiin pyhiinvaellus Hattulan kirkolta Pyhän Ristin kirkolle yhteistyössä Lempäälän seurakunnan kanssa ja päivärettiitti järjestettiin marraskuussa Inkan kartanon Pakarituovassa, johon osallistui n. 20 henkilöä.

Arviointi: *Toimivuutta arvioidaan kävijämäärän mukaan, kun suunnitellaan toiminnan jatkoa.* Pyhiinvaellus ja arkiretriitti olivat onnistuneita kokeiluja. Tämän tyyppistä toimintaa kannattaisi järjestää jatkossa yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

Tiedotus ja viestintä

1012100000

Toiminta-ajatus

Tiedotus ja viestintä tukee seurakunnan perustehtävää ja välittää tietoa seurakunnan toiminnasta laadukkaalla, asiallisella mutta myös hausalla tavalla ja auttaa ihmisiä pääsemään osalliseksi seurakunnan sanomasta ja seurakuntayhteydestä.

Tavoitteet 2024, toteutus ja arviointi**1) Jatketaan viestinnän perustoimintoja**

Seurakunnan verkkosivuja päivitetään säännöllisesti ja ajantasaisesti. Jumalanpalvelukset ja kirkolliset ilmoitukset ovat Hämeen Sanomissa, tarkemmat tapahtumatiedot Hämeenlinnan kaupunki-uutiset -lehdessä ja kerran kuukaudessa ilmestyvässä hattulaan.fi-lehdessä. Jatketaan joka kotiin jaettavaan kausitiedotteen valmistamista.

Toiminta: Jumalanpalvelustiedot ja muut kirkolliset ilmoitukset ovat ilmestyneet säännöllisesti Hämeen Sanomissa ja Hämeenlinnan kaupunki-uutisissa. Koteihin jaettava kausitiedote ilmestyi neljä kertaa. Nettisivuilla olevia tapahtumatietoja, esim. messujen osalta on vahvistettu.

Arviointi: *Arvioidaan tiedotuksen tavoitavuutta saadun palautteen perusteella.* Tiedotuksessa tarvitaan monikanavaisuutta. Verkkosivuilta etsitään tietoa tapahtumista. Toisaalta kaikilla ei ole mahdollisuutta päästä internetiin. Kausitiedote koetaan saadun palautteen pohjalta edelleen tärkeänä. Sen jakelussa on ollut ajoittain haasteita. Kausitiedotetta haetaan myös seurakuntatoimistosta omalla kylällä jaettavaksi.

2) Sosiaalisessa mediassa pidetään seurakuntaelämää esillä, kuitenkin huomioiden, että henkilöstöresurssit eivät riitä jatkuvaan, interaktiiviseen läsnäoloon siellä

Toiminta: Läsnäolo ja päivitykset sosiaalisessa mediassa (facebook ja instagram) vahvistuivat vuoden 2024 aikana. Syksyllä käynnistettiin työyhteisössä viestintävalmennus, jonka yhtenä alueena paneuduttiin sosiaaliseen mediaan. Seurakunnan some-kanavilla toteutettiin adventtikalenteri. Videotervehdys tehtiin kesän alussa Pyhän Ristin kirkolta ja adventin alla Hattulan kirkosta.

Arviointi: *Facebookissa ja Instagramissa on mittarit sekä julkaisujen että seuraajien lukumäärästä, mikä mahdollistaa vuotuisen määrällisen kehityksen seurannan.* Julkaisujen tavoitavuutta pystytään seuraamaan, esim. edellä mainitut julkaisut saivat runsaasti näkyvyyttä.

3) Sisäisen viestinnän tehostaminen

Kannustetaan ja perehdytetään koko henkilöstöä hyödyntämään Katrina-ohjelmiston mahdollisuuksia ja huolehtimaan, että kaikilla toimijoilla on tarvittavat tiedot tapahtumista ja tilaisuuksista. Suunnittelu- ja työntekijäkokouksissa käydään säännöllisesti läpi tulevat tapahtumat ja muut työyhteisöä koskevat asiat.

Toiminta: Katrina-ohjelmisto on palvellut hyvin henkilökalenteri-, tilavaraus- ja tapahtumatietoalustana. Sisäisissä kokouksissa on säännöllisesti käyty läpi yhteiseen työhön, yhteistyöhön ja tapahtumiin liittyviä asioita.

Arviointi: *Kerätään palautetta eri toimijoilta.* Nykyinen kokousrakenne on nähty toimivaksi.

Musiikki

1012200000

Toiminta-ajatus

Luodaan yhteyttä, julistetaan ilosanomaa ja lohdutetaan murheellisia tarjoten elävää kirkkomusiikkia kuunneltavaksi, laulettavaksi ja soitettavaksi. Kaikessa musiikkitoiminnassa huomioidaan myös musiikkikasvatuksellinen näkökulma.

Tavoitteet 2024, toteutus ja arviointi

- 1) **Harmoniaa Arkeen:** Kutsutaan ihmisiä mukaan musiikkiryhmiin (Pyhän Ristin kuoro, Kelloyhtye, Kirkkolaulajat ja Soololaulajat) ja kehitetään musiikkitoimintaa edelleen seurakuntalaisten toiveita kuunnellen. Toteutetaan kaksi kuoroprojektia ja lisätään soitinyhteytoimintaa siten, että ainakin 10 tilaisuudessa on mukana soitinyhtye.

Toiminta ja arviointi:

Seurakuntalaisten toiveesta Kello- ja lauluharjoitukset siirrettiin Hattulan kirkosta seurakuntatalolle, jonne kulkeminen on koettu turvallisemmaksi. Kuoroprojekteista Tyrvännön kesäkuoro toteutui suunnitellusti 14.7. (laulajia yli 30) ja Katalan lähetyspiirin 100-vuotisjuhla-messun kaikille avoin lauluryhmä 24.11. Hattulan kirkossa pienimuotoisena (laulajia 6). Soitinyhtyeitä oli mukana yli 10 tilaisuudessa, kuten oli suunniteltu.

- 2) **Toivoa Tulevaisuuteen:** Pidetään esillä musiikin merkitystä Jumalan luomislahjana. Huomioidaan musiikkitilaisuuksien sisällöissä ja käytännön toteutuksissa vastuu luomakunnasta. Järjestetään ainakin 10 musiikkihetkeä luonnossa ja kirkkopihalla.

Toiminta ja arviointi:

Musiikki Jumalan luomislahjana nähtiin erityisesti musiikkitilaisuuksissa. Seurakuntalaisten yhteinen Sulaisen suven aloitus suvivirrellä toteutui ulkoilmassa viidessä eri paikassa 23.5.

- 3) **Uskoa Luojamme Armoon:** Lauletaan ja soitetaan osallistujien toivomaa musiikkia (esim. Riparilaulut, Toivevirsi-illat, Urkujukebox) sekä järjestetään konsertteja, Yhteisvastuumatinoita, päivämusiikkeja, iltamusiikkeja ja Kauneimmat joululaulut -yhteislaulutilaisuuksia. Järjestetään joka kuukausi ainakin yksi musiikkitilaisuus.

Toiminta ja arviointi:

Osallistujien toiveita toteutettiin Virsikaavilassa, Toivevirsi- lauluilloissa, Riparilauluissa ja muutamissa pienemmissä Kauneimmat joululaulut -tilaisuuksissa. Yhteislaulutilaisuuksissa oli osallistujia yhteensä 1824, joista 1222 Virsikaavilassa ja 602 muissa yhteislaulutilaisuuksissa (esim. Kauneimmat joululaulut). Kirkkokonserteissa kävi yhteensä 2119 kuulijaa, joista Hattulan kirkossa 1508 ja Pyhän Ristin kirkossa 611. Mainioina esimerkkeinä paikallisesta yhteistyöstä mainittakoon Hyväntekeväisyyskonsertti Koivikkokodin toiminnan tukemiseksi (kuulijoita 360) ja Oodi vapaudelle -konsertti ukrainalaisten tukemiseksi (kuulijoita 274).

Musiikkityössä on edetty tavoitteiden osoittamaan suuntaan ja koettu paljon onnistumisia, vaikka kaikki suunniteltu ei olekaan toteutunut (esim. 10 musiikkihetkeä luonnossa ja kirkkopihalla). Tavoitteet oli niiltä osin ehkä asetettu liian korkealle.

Varhaiskasvatus: päiväkerho ja muu lapsi- ja nuorisotyö

1012310000, 1012391000

Toiminta-ajatus

Järjestetään laadukasta ja turvallista varhaiskasvatusta. Kerrotaan lapsille rakastavasta Jumalasta, tuetaan kotien kristillistä kasvatusta ja perheiden seurakuntayhteyttä. Ihmisiä rohkaistaan kysymään, pohtimaan ja kertomaan omia ajatuksiaan.

Tavoitteet 2024, toteutus ja arviointi**1) Kristillinen kasvatus**

Päivä- ja perhekerhoissa tarjotaan lapsille ja perheille mahdollisuus hiljentymiseen ja ihmettelyyn. Tuetaan kotien kristillistä kasvatusta ja järjestetään lapsiperheille suunnattuja jumalanpalveluksia ja kirkkohetkiä.

Toiminta: Päiväkerhoryhmiä oli kaksi; 3-vuotiaille ja 4-5-vuotiaille. Ryhmät kokoontuivat kerran viikossa erikseen ja kerran yhdessä. 5-vuotiaille on ollut omia lisäkertoja, jolloin keskitytään eska-riivalmiuksiin. Päiväkerholaisia oli n. 15 kuten aikaisemminkin. Aamuisin kokoontuvia perhekerhoja oli kaksi. Kävijöitä on ollut mukana 15-20 n. 14 perheestä.

Arviointi: Kerhot ovat toteutuneet suunnitellusti. Perheiltä ja lapsilta saatu palaute on ollut myönteistä. Lapset tulevat mielellään kerhoon. Perheet ovat sitoutuneita ja poissaoloja on vähän. Perhekerhon osallistujamäärät ovat jatkuvassa nousussa. Päiväkerholaisten huoltajien kanssa käydyt va-sukeskustelut ovat toteutuneet kaksi kertaa vuodessa, ja niistä saatu palaute on ollut kiittävää. Perheiden monimuotoisuus näkyy hyvällä tavalla toiminnassa.

2) Perheiden muuttuvien tarpeiden huomioiminen

Iltaperhekerho, vauvamiitti, perheiden päivät Tömällä ja lapsiparkki vastaavat uusiin haasteisiin. Toimintaa ollaan valmiita nopeastikin muokkaamaan niin, että se kohtaa lapsiperheiden tarpeet entistä paremmin. Toiminta on maksutonta.

Toiminta: Iltaperhekerho on toteutunut keväällä kaksi kertaa ja syksyllä kerran kuukaudessa. Vauvamiitti ja lapsiparkki lopetettiin vuoden 2023 jälkeen osallistujien puuttumisen vuoksi eikä perhepäiviä voitu järjestää. Syksyllä järjestettiin vauvajamit.

Arviointi: Iltaperhekerho on vakiinnuttanut paikkansa perheiden arjessa. Iltaperhekerhossa kävijöitä on n. 20 kerhokertaa kohden. Palaute vauvajameista oli hyvää ja niitä toivottiin lisää.

3) Yhteistyö ja osallistaminen

Päiväkodeissa vierailaan yhdessä kunnan kanssa määriteltyjen toimintaohjeiden mukaan. Tehdään yhteistyötä seurakunnan eri työalojen kanssa, esimerkiksi 1-3 luokkalaisten parissa. Annetaan osallistujille mahdollisuus vaikuttaa toiminnan sisältöön.

Toiminta: Päiväkodeissa on vierailtu kerran keväällä, syyskaudella oli taukoa. Seurakuntatuokioiden sisällöt on sovittu kunnan varhaiskasvatuksen esimiesten kanssa.

Arviointi: Vierailut ovat toteutuneet suunnitellusti ja yhteistyö on ollut toimivaa. Päiväkodin seurakuntatuokioilla on käsitelty kunnan varhaiskasvatuksen toiveista eettisiä ja hyvinvointiin liittyviä aiheita. Juhlapyhinä saadaan kertoa myös juhlan kristillisestä merkityksestä.

Varhaisnuorisotyö

1012330000

Toiminta-ajatus

Tarjotaan laadukasta, huomioonottavaa ja kristillistä sanomaa välittävää toimintaa alakouluikäisille lapsille. Ollaan se taho, joka näkee, kuuntelee ja kohtaa lapsia sekä pysähtyy olemaan heidän kanssaan.

Tavoitteet 2024, toteutus ja arviointi**1) Varhaisnuoria tutustutetaan jumalanpalveluselämään**

Leireillä vietetään yhdessä lasten kanssa valmisteltuja leirijumalanpalveluksia, kerho- ja MiniKulmis -toimintaan otetaan mukaan jumalanpalveluselementtejä mm. viettämällä heidän kanssaan puistojumiksia, jotka suunnitellaan ja toteutetaan yhdessä.

Toiminta: Toimintakertomusvuonna alakouluikäisille järjestettiin kesällä Tömäjärvellä kaksi toimintapäivää ja yksi leiri. Syksyn leirit jouduttiin siirtämään toimintapäiviksi seurakuntatalolle nopealla aikataululla leirikeskuksen päärakennuksen mentyä käyttökieltoon. 1.-3. lk. kerhon neljäs toimintakausi alkoi.

Arviointi: Tavoite toteutui muutokset huomioiden varsin hyvin. 1.-3. luokkalaisten kerhossa vietettiin keväällä yhdessä suunniteltu kerhon päätösjumalanpalvelus. Syksyn toimintapäivissä ja MiniKulmisen loppuhetkissä pureuduttiin seurakunnan työntekijöiden ja jumalanpalveluksen tuuksi tekemiseen pelien, leikkien ja yhteisen tekemisen kautta. Suurta surua lapsissa aiheutti leirikeskuksen sulkeminen ja leirien poisjäänti ja asia vaati paljon keskustelua heidän kanssaan. Seurakuntatalolle olleisiin toimintapäiviin osallistui kumpaankin alle viisitoista osallistujaa, kun aiemmin kesällä olleisiin toimintapäiviin ja leiriin ilmoittautui yli kaksikymmentä osallistujaa kuhunkin.

2) Osallistetaan 4.-6.luokkalaisille tarkoitetun MiniKulmisen kävijöitä seurakunnan muuhun toimintaan

Tehdään yhteistyötä diakonian ja lähetystyön työalojen kanssa mm. antamalla lapsille askarreltavaksi seurakuntalaisille meneviä tervehdyksiä, myyjäistuotteita ja yhteisvastuukeräyksen hyväksi myyntiin meneviä tuotteita.

Toiminta: MiniKulmis oli auki toimintakertomusvuonna sekä keväällä että syksyllä 15 kertaa (yhteensä 30 kertaa). Yhteensä kävijöitä oli 646 lasta. Syyskaudella MiniKulmis saavutti kävijäennätyksen, kun koko syksyn keskimääräinen kävijäkerta oli 29 lasta.

Arviointi: MiniKulmisen kävijöitä osallistettiin tavoitteen mukaisesti ja he askartelivat yhteisesti sovittuja asioita. MiniKulmis on tärkeä kasvatuksen toiminta ja lapset tulevat sinne mielellään. Syksyllä tilassa aloitti käyntinsä myös muutama erityislapsi, joille tehtiin omia järjestelyjä turvallisen tilan luomiseksi. Vanhemmilta tuli iso kiitos tästä ja kertoivat MiniKulmisen muotoutuneen lapsille erityisen tärkeäksi, ja sitä ei haluta jättää väliin kertaakaan.

3) Rekrytoidaan MiniKulmikselle uusia ohjaajia

Järjestetään ns. oppisopimuskoulutus niille, jotka ovat kiinnostuneita toiminnasta eivätkä ole päässeet varsinaiseen MiniKulmisohjaajakoulutukseen.

Toiminta: MiniKulmisohjaajakoulutus järjestettiin syksyllä ja yhden ohjaajan kanssa alustavasti suunniteltiin oppisopimuskoulutusta.

Arviointi: Syksyllä uusia ohjaajia koulutettiin neljä. Näin suurta määrää ei ole koulutettu moneen vuoteen. Oppisopimuskoulutusta ei järjestynyt ohjaajan vetäytyttyä toiminnasta. Tämä tilanne saattaa kuitenkin vielä elää ja koulutus on vielä avoin ja mahdollinen.

Muuta toimintaa

Lasten joulupajapäivä järjestettiin tällä kertaa seurakuntatalossa ja edellisten vuosien tapaan sen paikat täyttyivät. Erittäin suosittu ja paljon kiitosta saanut syysloman Heureka-retki perheille ja lapsille täytti ison bussin viimeistä paikkaa myöden osan jäädessä varasijalle. Kymppisynttärät jatkoivat varhaisnuorisotyön joka vuotista perinnettä ja sitä ehdotettiin kuntalaisten toimesta Hattulan Vuoden lapsiystävällinen teko 2024 palkinnon saajaksi ja synttärät myös voittivat äänestyksen.

Rippikoulutyö

1012350000

Toiminta-ajatus

Järjestetään kirkkojärjestyksen velvoittamaa rippikoulua eli kasteopetusta, jossa nuoria perehdytetään kirkon yhteiseen uskoon ja ohjataan elämään seurakunnan yhteydessä. Rippikoulun sisällön, keston ja paikalliset muuttujat määrittelee piispainkokouksen vahvistama ”Suuri ihme - Rippikoulusuunnitelma 2017. Elämää Jumalan kasvojen edessä” sekä Hattulan seurakunnan rippikoulun paikallisuunnitelma 2024–2026.

Tavoitteet 2024, toteutus ja arviointi

1) Rippikouluun ilmoittautuu yli 90 % rippikouluikäluokasta

Kaikkia vuonna 2024 15 vuotta täyttäviä lähestytään rippikoulupostilla, jossa heidät kutsutaan mukaan rippikouluun. Lisäksi seurakunnan työntekijät vierailevat yhteiskoululla pitämässä rippikoulu-infoja kaikille 8. luokkalaisille. Tavoitteena on tavoittaa koko ikäluokka ja lisäksi saada valtaosa ilmoittautumaan mukaan rippikouluun.

Toiminta: Koko ikäluokan tavoittamiseksi kaikille vuonna 2024 15 vuotta täyttävälle lähetettiin rippikoulupostia, jossa heidät kutsuttiin mukaan rippikouluun. Lisäksi seurakunnan työntekijät vierailivat yhteiskoululla pitämässä rippikoulu-infoja kaikille 8. luokkalaisille.

Arviointi: *Kuinka monta prosenttia rippikouluun kuuluvasta ikäluokasta ilmoittautuu Hattulan seurakunnan rippikouluun vuodelle 2024.*

Rippikoulun ikäluokka oli kertomusvuonna 101 nuorta. Rippikouluun ilmoittautui 94 nuorta, eli 93 % rippikouluikäluokasta.

2) Jokainen rippikoululainen konfirmoidaan

Tavoitteeksi otetaan vuodelle 2024, että jokainen rippikouluun mukaan ilmoittautunut pystyy suorittamaan rippikoulun loppuun ja saadaan konfirmoitua vuoden 2024 aikana. Rippikoulun keskeyttäneiden trendi on ollut kasvava, ja tämän vuoksi monet rippikoulua käyneet ovat jääneet ilman konfirmaatiota. Vuonna 2024 pyritään entistä tarkemmin kartoittamaan nuoren kuntoisuutta rippikoulun suorittamiseen jo rippikoulun alussa muun muassa leirikuntoisuus -lomakkeen avulla.

Toiminta: Vuoden 2024 aikana pidettiin viisi rippikoulua. Yksi rippikoulu oli päiväripari, johon ei kuulunut leirijaksoa, neljään rippikouluun kuului viikonloppuleiri kevätkaudella ja viikon mittainen leirijakso kesällä. Päivärippikoulun kävi 5 nuorta, kesä 1-rippikoulun 22 nuorta, kesä 2-rippikoulun 25 nuorta, kesä 3-rippikoulun 24 nuorta ja kesä 4 -rippikoulun 18 nuorta. Näiden lisäksi 8 nuorta suoritti rippikoulun muualla.

Arviointi: *Kuinka monta prosenttia rippikoulun aloittaneista konfirmoidaan vuoden 2024 aikana.* Rippikoulun aloitti 94 nuorta, joista kaikki konfirmoitiin. Tavoitteen saavuttamiseksi jouduttiin joidenkin nuorten ja heidän huoltajiensa kanssa käymään useita keskusteluja.

3) Rippikoulujen yhdenmukaistaminen jatkuu

Pyrkimyksenä on yhdenmukaistaa entisestään rippikoulujen käytänteitä ja ohjelmaa. Yhdenmukaistaminen vähentää rippikoululaisten eriarvoisuutta Hattulan seurakunnassa. Myös isokset ovat saaneet yhdenmukaisen koulutuksen ja odottavat pääsevänsä toteuttamaan osaamistaan rippikoulussa opittujen taitojen puitteissa. Myös epäätietoisuus huoltajien keskuudessa vähenee, kun käytänteet ovat yhdenmukaisempia esimerkiksi leirikirjeiden osalta. Yhdenmukaistaminen helpottaa myös keittiön työskentelyä rippileireillä, kun kaikki leirit noudattavat samoja kellonaikoja ja käytänteitä.

Toiminta: Rippikouluryhmien yhdenmukaistamista jatkettiin toimintamuotojen ja puitteiden osalta. Yhteistä tai yhtenäistä olivat esimerkiksi: rippikouluinfot yhteiskoululla, tiedotus riparilaisille ja huoltajille Katrina -viestipalvelun kautta, ensimmäinen rippikoulukirje koteihin, rippikoulujen aikataulut sähköposteihin sekä leirikirje ennen rippileiriä. Myös ruokailuajat ja keittiön tekemät ruoat olivat kaikilla leireillä yhdenmukaiset. Isosilla oli yhdenmukaiset tehtävät leiristä riippumatta.

Kertomusvuodelle laadittiin kaikkia rippikouluja koskeva yhteinen päiväohjelma, josta kävi ilmi oppituntien, jumalanpalveluksien, ruokailujen ja vapaa-ajan päivä- ja viikkorytmi. Ohjaamisessa ja opettamisessa on kuitenkin väistämättä joitain eroja, sillä työntekijät tekevät työtä persoonallaan, ja lisäksi on kyettävä toimimaan kyseisen ryhmän nuorille sopivalla pedagogisella otteella.

Arviointi: *Tavoitetta arvioidaan saadun palautteen perusteella ohjaajilta, henkilökunnalta ja isosilta, mutta keskeisessä roolissa on rippikoulutyöstä vastaava viranhaltija, joka ohjaa, tukee ja huolehtii rippikoulun yhdenmukaistamisesta.*

Saadun palautteen perusteella yhdenmukaistaminen on edennyt. Yhdenmukaisuus koettiin hyväksi tueksi myös niissä ryhmissä, joissa jouduttiin miettimään nuorten leirivalmiuden kysymyksiä. Lisäksi yhdenmukaisuus on tukenut isosten kasvua ja vahvistumista omassa tehtävässään.

Nuorisotyö ja erityisnuorisotyö

1012360000, 1012370000

Toiminta-ajatus

Nuorisotyön keskeisiä toimintamuotoja ovat avoimien ovien toiminta Kulmis ja isoskoulutus sekä nuorten aikuisten toiminta Echo. Nuorisotyö tarjoaa nuorille mahdollisuuksia osallistua seurakunnan toimintaan, rohkaisee vaikuttamaan siihen ja tapahtumiin sekä auttaa nuoria löytämään oman paikkansa seurakunnassa.

Seurakunnan erityisnuorisotyö on etsivää, lähimmäiskeskeistä nuorisotyötä, joka kohdistuu nuoriin ja perheisiin, joiden voidaan olettaa olevan syrjäytymisvaarassa tai jotka ovat jo syrjäytyneet.

Tavoitteet 2024, toteutus ja arviointi

1) Isostoiminnan kehittäminen nuorilähtöisesti

Isoskoulutuksen aikana nuorilta kerätään palautetta, joka huomioidaan sisällön ja työskentelyjen kehittämisessä.

Toiminta: Nuorien toiveiden mukaisesti joitain aiheita on käsitelty syvemmin isoskoulutuksen yhteydessä. Esimerkkinä Raamisten pitäminen.

Arviointi: palaute isoskoulutuksen lopussa. Isoskoulutus päättyy 2025 toukokuussa, jolloin palaute kerätään

2) Nuorisotila Kulmakiven toiminnan kehittäminen nuorten toiveiden ja tarpeiden mukaisesti

Toiminta: Tiistaisten nuorteniltojen kesto vaihdettiin 14.30–20:stä 14.30–18. kävijämäärien vähentymisen takia. Nuorteniltoihin on suunniteltu uutta, mm. kirpputorikertaa ja yhteistä ruoanlaittoa.

Arviointi: Palaute on ollut positiivista, yhteisiä toimintailtoja on toivottu. Kävijämäärät ovat olleet kymmenen ja kahdenkymmenen välillä.

3) Nuorten aikuisten toiminnan kehittäminen yhdessä Janakkalan seurakunnan kanssa

Janakkalan seurakunnan kanssa järjestettyä toimintaa nuorille aikuisille leirien ja erilaisten päivä tapahtumien muodossa jatketaan. Kehitetään toimintaa nuorilta aikuisilta saatujen toiveiden ja käytettävissä olevien resurssien mukaisesti.

Toiminta: Nuorten aikuisten leirejä on ollut noin neljä vuodessa, Tömäjärven käyttökielto vähensi määrää, koska leirit on järjestetty vuorotellen Janakkalassa ja Hattulassa. Leirien osallistujamäärät ovat olleet yli 20 per leiri, joka on nuorten aikuisten toiminnalle erinomainen määrä.

Arviointi: Palaute on ollut positiivista ja toiminnalle on ollut kysyntää.

4) Erityisnuorisotyössä keskitytään yksilökohtaamisiin ja syrjäytymisvaarassa olevien nuorien tukemiseen.

Nuorisotyöntilaisuuksissa, somessa, yhteistyössä kunnan nuorisotoimen ja koulun kanssa tarjotaan mahdollisuutta keskusteluun ja henkilökohtaisten kysymysten pohtimiseen yhdessä työntekijän kanssa.

Toiminta: Nuorten kanssa on keskusteltu heitä huolettavista asioista, liittyen mm. kouluun, ystävyys- ja perhesuhteisiin, kiusaamiseen, maailmantilanteeseen ja mielenterveyteen.

Arviointi: Kohtaamisia/keskusteluja n. 10

Koulu- ja oppilaitostyö

1012392000

Toiminta-ajatus

Kohdataan koulujen, lukion ja ammatillisen oppilaitoksen opiskelijoita sekä opettajia. Erityisenä tehtävänä on ylläpitää ja edistää kokonaisvaltaista opiskelu- ja työhyvinvointia, henkilökoh- taisten elämäntaitojen kehittymistä sekä yhteisöllisyyden toteutumista oppilaitosympäristössä. Koulutyön kautta tehdään näkyväksi seurakuntaa, opetetaan kristillistä uskoa, elämäntapaa, arvo- maailmaa ja traditioita.

Tavoitteet 2024, toteutus ja arviointi**1) Selkeytetään koulujen ja seurakunnan välistä yhteistyötä ja toimintatapoja**

Yksityiskohtainen suunnitelma lukukauden tapahtumista laaditaan lukukauden alussa koulun edustajien kanssa.

Toiminta: Rehtoreiden edustajien, sivistys- ja hyvinvointijohtajan ja seurakunnan koulu- ja oppilaitostyötä tekevien kanssa pidettiin yhteistyöpalaveri kirkkoherran kutsumana. Keskusteltiin yhteistyön merkityksestä, askelmerkeistä ja seurakunnan ja koulujen yhteistyön tarpeista ja haasteista. Alakoulu yhteistyö oli vuonna 2024 tiivistä. Kouluilla käytiin pitämässä yhteensä 19 salihetkeä, kolme koulukonserttia, Parolassa ja Juteinissa Kiusaamisen Vastaisia Ki-Va tunteja ykkösluokkalaisille ja Pekolan koulun yhdelle luokalle seurakunnasta kertova oppitunti ja Yhtenäiskoululla muutama erikseen sovittu tilaisuus. Yläkoulun yksi erityisluokka vieraili tutustumassa seurakuntataloon ja nuortentilaan.

Yhteisvastuun 2023 tuotto käytettiin toimintakertomusvuonna kaikkien Hattulan erityisluokkien hyvinvoinnin parantamiseen hankkimalla heille tarvittavia opetusta helpottavia välineitä.

Arviointi: Koulu yhteistyössä toteutui paljon hyvää kohtaamista ja toimintaa. Alakoulujen kohdalla vakiintunut pitkäaikainen yhteistyö jatkui entiseen tapaan. Yhteiskunnassa pinnalla ollut katsomuskasvatuskeskustelu on toki jouduttu ottamaan huomioon.

2) Huomioidaan yläkouluun siirtyvät kuudesluokkalaiset

Keväällä lähetetään kaikille kuudesluokkalaisille seurakunnan tervehdyskirje, jossa mukana nuorisotyön yhteystiedot ja kutsu mukaan toimintaan.

Toiminta: Toukokuussa jokaiselle kuudesluokkalaiselle lähetettiin kotiin kirje, jossa toivotettiin siunausta yläkouluun, kerrottiin seurakunnan nuorisotyöstä, kutsuttiin mukaan toimintaan ja mukana lähetettiin seurakunnallisen viestin sisältämä pyyhökumi. Seurakunta osallistui Loimua- Areenalla oleviin Kutosmessuihin. Messut olivat Hämeenlinnan ja ympäristökuntien yläkouluun siirtyvien oma tapahtuma.

Arviointi: Kirjeistä ei kerätty palautetta erikseen ja tuo ikäluokka ei käy toiminnassamme, joten heiltä ei saatu palautetta. Muutama kuudesluokkalaisen vanhempi kertoi ilahtuneensa, miten seurakunta huomioi nuorten siirtymisen yläkouluun.

3) Oppilaitostyöstä vastaavan papin läsnäoloa ja tavoitettavuutta vahvistetaan Hämeen ammattikorkeakoulu HAMK:ssa Lepaan kampuksella

Oppilaitospappi jatkaa päivystyksiä HAMK:ssa Lepaan yksikössä kuukausittain ja osallistuu jatkossa yhä enemmän Lepaan kampuksen tapahtumiin ja on osana HAMK:n opiskelijahyvinvointia.

Toiminta: Lepaan yksikössä päivysti oppilaitospappi kevät- ja syyskaudella.

Arviointi: Päivystyskertoja oli kuusi ja kohdattuja henkilöitä 23. Osallistuminen Lepaan kampuksen tapahtumiin kohtasi haasteita siinä, että varovaisuus kasvoi koulu- ja oppilaitosmaailmassa yhteiskunnassa pinnalla olleen katsomuskasvatuskeskustelun takia.

Diakonia

1012410000

Toiminta-ajatus

Diakoninen seurakunta luo rauhaa ja rakkautta ympäristöönsä, jossa jokainen voi löytää oman paikkansa olla, osallistua ja toimia tarkastellen suhdettaan itseensä, lähimmäisiinsä ja Luojaansa. Erityisesti työ kohdentuu niihin, joita muut tahot eivät auta.

Ethän, Isä taivaan, unohda lapsiasi sodan jaloissa. Rauha anna, viha sammuta. Siunaa koko maailmaa, siunaa koko maailmaa. Virsi 501:3

Tavoitteet 2024, toteutus ja arviointi**1) Kohdata ja tavoittaa ihmisiä kodeissa, vastaanotoilla ja eri tilanteissa**

Työntekijät tavoitettavissa puhelimitse ja vastaanotolla, joissa tarjotaan mahdollisuus keskusteluun sekä apua ja ohjausta taloudellisiin ongelmiin Tehdään kotikäyntejä pyynnöstä ja etsivän työn näkökulmasta tervehdyskäynteinä. Kehitetään diakoniakasvatusta seurakunnassa.

Toiminta: Kohtaamisia oli 1881, ne toteutuivat vastaanotoilla, puhelimitse, verkossa, kotikäynneillä, eri tilaisuuksissa ja tilanteissa. Tarjottiin ihmisille mahdollisuus keskusteluun, toimintaan osallistumiseen, annettiin ohjausta ja neuvontaa sekä muuta apua. Taloudellista apua myönnettiin 26 670,37 euroa. josta Kirkkopalvelujen osuus oli 14 400 €, Kirkon Diakoniarahaston avustus 1 300 €, yksityisiä lahjoituksia 550 €. Punojankulmasta jaettiin viikoittain ruokakasseja keskimäärin 30 kpl. Jouluvuoksuun saatiin yksityisiä ja eri järjestöjen kautta taloudellisia lahjoituksia ja materiaalista apua vähävaraisille, yksinhuoltajille ja erilaisille perheille (Humanitas ry, Hämeen Kanta ry, Hattulan LC ja LC Fredrikat).

Arviointi: Vastaanottoaika on pystytty antamaan nopeasti, vaikka asiakkaiden määrä lisääntyi. Kotikäyntien määrä nousi ja tavoite saavutettiin. Ruoka-apua tilaisuus oli 51 kertaa. Asiakasmäärät: 356 srk:n tiloissa, 614 kodeissa, muualla 637, puhelut 202, verkko ja some 70. Diakoniassa tehtiin vuoden 2024 aikana 138 avustuspäätöstä, joista n. 2/3 oli ns. jouluvuoksuja.

Uutta: Kirkkopalvelun kanssa tehtiin sopimus Aineellisen avun hankkeesta ”Yhdessä tehden – hyvinvointia, osallisuutta ja tekoja”. Vuoden aikana saatiin kolmessa jakoerässä yhteensä 360 kpl 40 €:n arvoisia ESR+ maksukortteja (K- ja S-ryhmän kortit), jotka jaettiin liitännäistoimintojen yhteydessä (Punojankulman ruokajakelu, vastaanotoilla ja kotikäyntien yhteydessä).

2) Kutsua ihmiset osallistumaan, toimimaan, hiljentymään ja löytämään oman paikkansa seurakunnassa sekä kohdata armollinen Jumala

Järjestetään sekä avoimia että eri kohderyhmille säännöllistä toimintaa sekä erilaisia tilaisuuksia ja tapahtumia. Kehitysvammaisten kerho, Iloinen Iltapäivä ja siihen linkittyvät Vanhustenviikon juhla ja Wanhan ajan Kuusijuhla, syntymäpäiväjuhlat, retket sekä virkistyspäivät. Koulutetaan seurakuntalaisia toimimaan eri tehtävissä.

Toiminta: Suunnitellut tapahtumat (38) ja retket (3) pystyttiin toteuttamaan. Diakoniakasvatusta on sisällä toiminnoissa, erillisiä koulutustapahtumia ei järjestetty. Keva-kerho kokoontui säännöllisesti Juteinikodissa, lisäksi mm. Keva-papin järjestämä ehtoollishetki.

Uutta: Keväällä ja syksyllä järjestettiin yhteisölliset pihatapahtumat Vanhainkodintie 4:n asukkaille (12 hlöä molemmissa). Diakoniapäivän 1.9 tapahtuma järjestettiin seurakuntatalossa, jossa Messun (48 hlöä) jälkeen keittolounas ja toimintaa (60 hlöä).

Arviointi: Tilaisuudet, tapahtumat, juhlat ja retket kokosivat hyvin osallistujia 844/41 tilaisuutta. 70-, 75-, 80- ja 85-vuotiaiden ikäluokat alkavat olla sen verran isoja, että joko tilaisuudet tulee järjestää kaksi kertaa vuodessa tai kirkossa, johon kaikki mahtuvat kerralla.

3) Tehdä yhteistyötä eri toimijoiden kanssa. Ollaan aktiivinen toimija Kanta-Hämeen hyvinvointialueella ja tarjotaan kumppanuutta toimintoihin

Luovutaan toiminnoista, joista muut tahot ottavat vastuuta. Vähennetään päällekkäisiä toimintoja ja säästetään henkilöstöresursseja. Toimitaan aktiivisesti ja ketterästi uusien haasteiden ja tilanteiden edessä. Ylläpidetään aikaisempien yhteistyökumppaneiden kanssa syntyneitä toimivia käytänteitä ja järjestetään yhdessä toimintaa, tapahtumia ja retkiä.

Toiminta: SPR:n Ystävryhmä palveli monien tilaisuuksien tarjoiluissa. Omaishoidontukiverkosto kokoontui säännöllisesti ja suunnitteli ja toteutti eri tilaisuuksia ja tapahtumia, joihin myös hattulalaisia osallistui (omaishoitajien ja muistiongelmaisten ryhmät Hattulassa, Omaishoitajien retkipäivä Tömälle, Hattula-päivien toripäivään osallistuminen, Lapsiperheleiri Hirvijärven leirikeskuksessa Riihimäellä, Iloisiin Iltapäiviin ohjelmaa). Diakoniatyöntekijät ovat jäsenenä ja varajäsenenä Hattulan vanhus- ja vammaisneuvostoissa.

Uutta: Loppuvuodesta aloitettiin luentosarja ”Mielen hyvinvointiin liittyvistä tekijöistä”, joka jatkuu kevätkauden 2025 ja huipentuu Kulttuuriretkeen kesäkuussa. Toteutus yhteistyössä SPR:n, FinFamin, Omaishoitajien ja Muistiyhdistyksen kanssa.

Arviointi: Yhteistyökumppaneita ovat olleet Hattulan kunta, Punojankulma, Hattula Kiinteistöt Oy, Hattula SPR:n osasto, sen Ystävryhmä, Omaishoitajat ry Kanta-Hämeen Muistiyhdistys, FinFami, Humanitas ry, Hämeen Kanta ry, Hattulan LC ja LC Fredrikat, Hämeenlinna-Vanajan seurakunta sekä yksityiset toimijat ja lahjoittajat.

Sairaalasielunhoito ja palveleva puhelin

1012430000, 1012440000

Toiminta-ajatus

Sairaalasielunhoito on tehtävään koulutettujen virkavastuulla työskentelevien sairaalateologioiden toteuttamaa työtä. Tehtävää voidaan kuvata mm. sanoilla keskustelutuki, auttava, kokonaisvaltainen kohtaaminen. Työtä tehdään asiakaslähtöisesti. Sairaalasielunhoito toteutetaan yhteistyönä Kanta-Hämeen sairaanhoitopiirin kuntayhtymän jäsenkuntien alueella toimivien seurakuntien kanssa, joita ovat Hämeenlinna-Vanaja, Forssa, Hattula, Hauho, Hausjärvi, Humppila, Janakkala, Jokioinen, Lammi, Loppi, Riihimäki, Tammela ja Ypäjä

Palveleva puhelin on Suomen vanhin auttava puhelin, joka on nykyisin osa Kirkon keskusteluavun kokonaisuutta. Puhelinauttamisen lisäksi palveluun kuuluu netti- ja chatti-auttamista. Yhteistyössä on mukana Kirkkohallitus ja 50 paikkakuntaa eri puolilla Suomea.

Tavoitteet 2024, toteutus ja arviointi

1) Osallistutaan Hämeenlinna - Vanajan seurakunnan organisoimaan sairaalasielunhoitotyön maksamalla hattulalaisten hoitopäiviin suhteutettu maksuosuus ko. työstä.

Toiminta: tavoitteen mukaisesti

Arviointi: Yhteistyö ja sairaalasielunhoidon toteutus toimii Hattulan seurakunnan näkökulmasta tarkoituksenmukaisesti

2) Osallistutaan Hämeenlinna-Vanajan seurakunnan organisoimaan Palvelevan Puhelimen yhteistoimintaan.

Toiminta: Yhteistoiminta Hämeenlinna-Vanajan seurakunnan organisoimaan Palvelevan Puhelimen kanssa.

Arviointi: Palvelevan puhelimen toiminnan toteuttamiseen Hattulassa ja Kanta-Hämeen alueella on noussut tarve asian selvittämiseksi ja mahdolliselle uudelleen järjestelylle.

Lähetys

1012600000

Toiminta-ajatus

Lähetystyö on Kristuksen antaman lähetystehtävän toteuttamista omassa seurakunnassa. Se ymmärretään seurakunnan yhteiseksi, kaikki työalat läpäiseväksi toiminnaksi. Kirkon lähetysjärjestöt toteuttavat seurakunnille kuuluvaa tehtävää seurakuntien tukemana ja näiden puolesta.

Lähetystyölle kerätään varoja kolehdeilla, kahvirahoilla, kirkon lähetyskyntteliköllä ja Pyhän Ristin kirkon keräyskirstulla. Tuotot, joiden kohdetta ei ole erikseen määritelty, osoitetaan kalenterivuoden ajaksi valittuun vuosikohteeseen. Nimikkosopimukset katetaan talousarviomäärärahoihin.

Vuosikohde 2024

Lähetysyhdistys Kylväjän kautta kylien yhteisökehitysprojektiin Sumatralla, Indonesiassa. Kylväjä täyttää 50 vuotta vuonna 2024, ja Hattulan seurakunnalla on sen kanssa jo sopimus Indonesian työn tukemisesta.

Tavoitteet 2024, toteutus ja arviointi

1) Tuetaan lähetysjärjestöjä taloudellisesti ja pidetään lähetystyötä esillä seurakunnan toiminnassa

Talousarviomäärärahojen lisäksi lähetysjärjestöt saavat Hattulasta vapaaehtoista kannatusta. Lähetystyölle kerätään rahaa mm. kyntteliköllä, Pyhän Ristin kirkon keräyskirstulla, kirkkokahvitukissa, Kauneimmat joululaulut -tilaisuuksissa ja Tuomaanpäivän lyhtykirkossa.

Lähetystyöstä kerrotaan seurakunnan tiedotuksessa, tilaisuuksissa, rippikoulussa ja kerhoissa. Seurakunnan lähetystyön esite pidetään ajan tasalla.

Toiminta: Toteutui suunnitelman mukaan. Pidettiin kahdet lähetys- ja diakoniatyön myyjäiset, joissa kerättiin varoja lähetystyölle. Samoin kirkkokahveilla, lähetyskyntteliköllä ja muilla keräyksillä kerättiin varoja lähetystyölle. Järjestettiin kolmena iltana diakonia- ja lähetysrastit rippikoululaisille, joissa kerrottiin lähetystyöstä.

Arviointi: *Vapaaehtoisen lähetyskannatuksen toteutuneiden tilaisuuksien määrä ja osallistujamäärät.* Tilaisuuksia oli 11 ja osallistujamäärä yhteensä n.850.

2) Rukoillaan lähetystyön puolesta ja pidetään yhteyttä nimikkolähetzeihin

Jumalanpalveluksissa rukoillaan nimikkolähetzeiden ja lähetystyön puolesta. Nimikkolähetzeihin pidetään yhteyttä mm. sähköpostitse, ja sopivassa seurakunnan tilaisuudessa otetaan etäyhteys Etiopiassa työskenteleviin nimikkolähetzeihin. Kun nimikkolähetit ovat kotimaassa, heitä pyydetään käymään Hattulassa.

Toiminta: Toteutui pääosin.

Hattulan nimikkolähetteihin pidettiin yhteyttä säännöllisesti pääosin sähköpostitse. Seurakunnan lähetystyöstä kertova esite päivitettiin ja sitä jaettiin tilaisuuksissa, sekä kirkossa ja seurakuntatalolla jakomateriaalille varatussa telineessä. Kai ja Kristiina Ojala vierailivat Hattulan seurakunnan järjestämässä Etiopian lähetysillassa 5.4.2024. Lähetystyölle suunnattujen kolehtien osalta papistolle toimitettiin lisätietoja kohteista. Katalinan lähetyspiirin 100-vuotisjuhla järjestettiin kirkossa 24.11.2024.

Arviointi: Suomen Lähetysseuran kanssa valmisteltiin uusi palvelusopimus, joka astuu voimaan v.2025 alusta. Taustalla mm. Etiopian nimikkolähettiläiden siirtyminen toisiin tehtäviin ja siten aiemman sopimuksen raukeaminen.

Kansainvälinen diakonia

1012700000

Toiminta-ajatus

Neljä ärrää: Rauhaa, Rakkautta, Rukousta ja Rahaa

"Jokaiselle rauhasi suo, tule köyhien rikkaiden luo. Kaikki maailman lapset yhdistä sinun kansaasi riemuitsevaan." Virsi 502:3

Tavoitteet 2024, toteutus ja arviointi

1) Yhteisvastuukeräyksen toteuttaminen

Vuoden 2024 teemana on Nuorten tulevaisuuden mahdollisuuksien tukeminen. Toteutetaan varainkeruuta monin eri tavoin kuten kirkkosukkien myynnillä, varainkeruutapahtumilla (talvitapahtuma ja erilaiset myyjäiset) sekä erilaisissa tilaisuuksissa kerättävällä vapaaehtoisella kahvimakulla. Maailmantilanteesta johtuvien tapahtumien vuoksi järjestettävien mahdollisten keräysten esillä pitäminen ja osallistuminen niihin.

Toiminta: Vakiintuneet ja perinteiset varainkeruutapahtumat (mm. Kirkonmäen Talvitapahtuma, Joulumyyjäiset, Rippikoulun Pullokolehti) tulivat pidetyiksi. Syksyllä lanseerattiin Tyrvännön Kirkkosukkamalli. Hattulan Kirkkosukkasarja on täten valmis.

Arviointi: Yhteisvastuukeräyksen tuoton tavoite oli 0,75 € per seurakuntalainen. Yhteisvastuukeräyksen tuotto ylitti jo toisena vuonna peräkkäin 11000 €, ollen yli 1,65 € per seurakuntalainen. Valmiita Kirkkosukkia myytiin lähes 200 kpl ja tarvikepaketteja yli 200 kpl. Kirkkovuoden aikana kaikki Hattulan seurakunnan jäseneksi kastetut saivat kastesukat, lisäksi Kastesukkia (vauvasukia) ja tarvikepaketteja myytiin lähes 40 kpl.

2) Kokoavan viikko- ja kausitoiminnan järjestäminen

Järjestetään tuttua ja toivottua viikoittaista ja muuta kausitoimintaa (mm. Maanantaipiiri, Virsikävila, Helmipiiri, Virsiä- ja Villasukkia-ilta, Kansainvälinen Naistenpäivä).

Toiminta: Viikko- ja kausitoiminta toteutettiin suunnitellusti. Virsikävilan kävijämäärä on ollut kasvussa.

Arviointi: Naistenpäivän Brunssi ylitti kaikki odotukset, brunssille ilmoittautui 100 henkilöä. Vapaaehtoinen kahvimaksu tuotti lähes 700 €, joka tilitettiin Naisten Pankille.

Moniin toimintoihin tuli uusia toimintoja, kirkkosukkia ja kastesukkia neulottiin eri ryhmissä ja kotona.

Uutta: Virsikahtilan innoittamana järjestettiin virsi-ilta "ysisatset", jonka aikana laulettiin kaikki virret alkaen virrestä 901 virteen 979. Illan aikana veisaajia oli 45.

Kutsuttiin kiitosiltaan heitä, jotka ovat neuloneet kirkkosukkia, kastesukkia ja diakoniatyölle lahjotettavaksi edelleen sukkaa. Läsnä oli 15 neulojaa.

3) Kirkkoretki

Järjestetään kirkko-/seurakuntaretki ensisijaisesti Tampereen hiippakunnan alueelle.

Toiminta: Seurakuntalaisten toiveita kuunnellen retki tehtiin Järvenpään ja retkeen yhdistettiin myös Järvenpään Joulumarkkinoilla käynti.

Arviointi: Toiveita voitiin kuunnella ja retkikohteesta pidettiin. Ruokailu kirkon koulutuskeskuksen ja Step-koulutuksen kampuksella sai kiitosta. Retkeläisiä ilmoittautui mukaan linja-autollinen.

Muu seurakuntatyö

1012900000

Toiminta-ajatus

Muuhun seurakuntatyöhön kuuluu seurakunnallinen toiminta, jolle ei löydy muuta luontaista tehtäväaluetta.

Tavoitteet 2024, toteutus ja arviointi

1) Tiekirkkotoiminta

Pyhän Ristin kirkko toimii tiekirkkona ja pitää ovet auki matkailijoille kesäaikaan.

Toiminta: Pyhän Ristin kirkko toimi tiekirkkona ja piti ovet auki matkailijoille kesällä 2024 11.5.-18.8 päivittäin klo 11-17. Lisäksi ryhmäopastuksia järjestettiin huhti-syyskuun välisenä aikana.

Arviointi: *Kävijämäärä.* Kokonaiskävijämäärä v. 2024 aikana oli n. 13 100.

2) Pidetään yllä hyviä toimintatapoja lähialueen toimijoiden kanssa pitämällä yhteyttä ja tukemalla toimintaa taloudellisesti

Avustetaan Lomakoti Ilonpisara ry:tä, Renkajärven suojeluyhdistystä/ Vuohiniemen rukoushuonetta ja Koivikkosäätiö rs Koivikkokotia. Maksetaan Kirkkopalvelut ry:n jäsenmaksu.

Osallistutaan Kaatuneitten muistopäivän ja Itsenäisyyspäivän seppeleiden laskemiseen yhteistyössä Hattulan kunnan, Hattula-Riihimäen varuskunnan sekä Maanpuolustus- ja reserviläisjärjestöjen kanssa. Osallistutaan lähialueen kristillisiin hankkeisiin kirkkoneuvoston erikseen niin päätässä ja myöntäessä määrärahan.

Toiminta: Lomakoti Ilonpisara ry, Renkajärven suojeluyhdistys/Vuohiniemen rukoushuone ja Koivikkosäätiö rs Koivikkokoti ovat saaneet toiminta-avustukset seurakunnalta. Seurakunta on Kirkkopalvelut ry:n jäsen. Kaatuneitten muistopäivän ja Itsenäisyyspäivän seppeleiden laskeminen yhteistyössä Hattulan kunnan, Hattula-Riihimäen varuskunnan sekä Maanpuolustus- ja reserviläisjärjestöjen kanssa on jatkunut vakiintuneeseen tapaan. Tammenlehvän perinneyhdistys on järjestänyt ja seurakunta on nimennyt oman edustajansa yhdistyksen toimintaan.

Arviointi: Yhteistyö eri toimijoiden kanssa on toteutunut vakiintuneesti ja hyvin.

1.3 Hautaustoimi (pääluokka 4)

Pääluokka 4 - Hautaustoimi	TA kuluva	TA muutokset 2024	TA yhteensä 2024	Toteuma 2024	Yli-Ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	70 500,00		70 500,00	84 085,26	-13 585,26	119,3
Toimintakulut (ulkoiset)	-289 209,00	-3 000,00	-292 209,00	-286 897,61	-5 311,39	98,2
Toimintakate 1 (ulkoiset)	-218 709,00	-3 000,00	-221 709,00	-202 812,35	-18 896,65	91,5
Toimintakate 2 (ulkoiset ja sisäiset)	-218 709,00	-3 000,00	-221 709,00	-202 812,35	-18 896,65	91,5
Poistot ja arvonalentumiset	-37 000,00	1 000,00	-36 000,00	-34 871,75	-1 128,25	96,9
Laskennalliset erät				-114 372,06	114 372,06	0,0
Sisäiset korkokulut				-5 457,03	5 457,03	0,0
Sisäiset vyörytyserät				-108 915,03	108 915,03	0,0
Työalakat (ulkoiset ja sisäiset)	-255 709,00	-2 000,00	-257 709,00	-352 056,16	94 347,16	136,6

Hautausmaahallinto, hautausmaakiinteistö, varsinainen hautaustoimi ja haudanhoitosopimukset

1014010000, 1014030000, 1014040440, 1014050000

Toiminta-ajatus

Evankelis-luterilaisen kirkon seurakuntien hautausmaat toimivat yleisinä hautausmaina. Hautaus-toimilain mukaan jokaisella on oikeus tulla haudatuksi kotikuntansa seurakunnan ylläpitämälle hautausmaalle. Hautatoimen tehtävänä on ylläpitää hautausmaita ja mahdollistaa arvokkaat hau-tausjärjestelyt. Hautatoimea hoidetaan kirkkolain, kirkkojärjestyksen, hautaustoimilain sekä Hat-tulan seurakunnan hautatoimen ohjesäännön mukaisesti.

Seurakunnalla on kolme hautausmaata: Hattulan hautausmaa, Pyhän Ristin hautausmaa sekä Tyr-vännön hautausmaa.

Kaikilla kolmella hautausmaalla on mahdollisuus sekä arkku- että tuhkahautaukseen. Pyhän Ristin hautausmaalla on erillinen osasto uurnahaudoille sekä tuhkalehto. Hattulan hautausmaalla on eril-linen osasto uurnahaudoille sekä muisto- ja tuhkalehto. Tuhkalehdossa on yhteismuistomerkki, johon voidaan kiinnittää muistolaatta. Tuhka- ja muistolehtoihin haudattaessa tuhkan sijainti on vain seurakunnan tiedossa.

Seurakunta tarjoaa hautojen kesähoitopalvelua. Hautoja hoidetaan joko yksivuotisina kesähoitoina tai monivuotisena perennahoitona. Hautojen hoidon tarjoaminen on seurakunnille vapaaehtoista. Palvelulla seurakunnan näkökulmasta on ensisijaisesti työllistävä vaikutus ja samalla lisätään hau-tausmaiden esteettistä arvoa. Haudanhoitoa tarjoamalla työllistetään kesäisin lukuisia hattulalaisia nuoria.

Tavoitteet 2024, toteutus ja arviointi
1) Hattulan hautausmaan huoltorakennuksen saneeraus

Hattulan hautausmaan huoltorakennus (97,5 m²) on valmistunut vuonna 1980. Vuonna 2005 siihen lisättiin esteetön wc ja rakennuksen vesikatto uusittiin vuonna 2015.

Huoltorakennuksen saneeraukseen sisältyy toimisto- ja sosiaalitilojen peruskorjaus. Huolellisella suunnittelulla parannetaan tilojen käytettävyyttä ja toiminnallisuuksia. Vakituisten kiinteistöyöntekijöiden lisäksi huoltorakennus on kesäaikaan 15–20 kausityöntekijän käytössä.

Toiminta: Vuonna 2024 toteutettiin kuntokartoitus Hattulan hautausmaan huoltorakennukseen.

Arviointi: Kuntokartoituksen perusteella saatujen tietojen pohjalta tulee tarkasteltavaksi ja päätettäväksi tehtävät toimenpiteet huoltorakennuksen osalta. Vuonna 2024 aloitettu perusparannus rakennukseen keskeytettiin. Hattulan hautausmaan huoltorakennukseen tehtävät toimenpiteet tulee suunnitella osana Hattulan seurakunnan taloudellisesti kestävä ja tarkoituksenmukaista kiinteistöstrategiaa.

(suluissa aiempi vuosi)

Hautauksia tehtiin vuonna 2024 yhteensä 102.

Arkkuhautauksen osuus hautauksista oli pysynyt vuoden 2023 tasolla, alle neljännes hautauksista oli arkkuhautauksia.

Hautauksien lukumäärät hautausmaittain:

- Tyrvännön hautausmaa 8 (10.)
- Pyhän Ristin hautausmaa 30 (26).
- Hattulan hautausmaa 64 (65).

Hautaus-toimen nettokulut 3 451,53 € / hautaus (3 523,86 €).

Hautausmäärät	2024	2023	2022	2021	2020
Oman kunnan jäsenet	65	70	50	63	61
Muun kunnan jäsenet	37	31	44	38	34
joista hautaukset seuraavasti:					
- arkkuhautaus	22	23	22	25	29
- uurnahautaus	57	55	59	57	44
- muistolehtoon	5	5	4	8	7
- tuhkalehtoon	18	18	9	11	15
	102	101	94	101	95

Kirkkoneuvosto suoritti hautausmaakatselmuksen 11.6.2024.

1.4 Kiinteistötoimi (pääluokka 5)

Pääluokka 5 - Kiinteistötoimi	TA kuluva 2024	TA muutokset 2024	TA yhteensä 2024	Toteuma 2024	Yli-Ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	75 050,00	13 300,00	88 350,00	94 926,54	-6 576,54	107,4
Toimintakulut (ulkoiset)	-415 055,00	-49 600,00	-464 655,00	-395 537,23	-69 117,77	85,1
Toimintakate 1 (ulkoinen)	-340 005,00	-36 300,00	-376 305,00	-300 610,69	-75 694,31	79,9
Toimintatuotot (sisäiset)				908 447,65	-908 447,65	0,0
Toimintakate 2 (sisäiset ja ulkoiset)	-340 005,00	-36 300,00	-376 305,00	607 836,96	-984 141,96	-161,5
Poistot ja arvonalentumiset	-163 750,00	-500 372,19	-664 122,19	-663 081,77	-1 040,42	99,8
Laskennalliset erät				-86 966,93	86 966,93	0,0
Sisäiset korkokulut				-70 600,43	70 600,43	0,0
Sisäiset vyörytyserät				-16 366,50	16 366,50	0,0
Työalakat (ulkoiset ja sisäiset)	-503 755,00	-536 672,19	-1 040 427,19	-142 211,74	-898 215,45	13,7

Kiinteistöhallinto 1015010000

Toiminta-ajatus

Kiinteistötoimi huolehtii seurakunnan kiinteän omaisuuden hoidosta mahdollisimman tehokkaasti ja taloudellisesti korjaustarpeisiin nopeasti reagoiden. Kiinteistötoimen tehtävänä on mahdollistaa käytännölliset, tarkoituksenmukaiset, viihtyisät ja turvalliset puitteet kohdata seurakuntalaisia elämän eri tilanteissa. Tilat ovat myös työpaikkoja, joiden tehtävänä on tukea työskentelyä ja työhyvinvointia.

Hattulan seurakuntatalo sijaitsee Parolan keskustassa. Seurakuntatalon vieressä on seurakunnan leikki- puisto. Seurakunnalla on kolme kirkkoa: Hattulan kirkko, Tyrvännön kirkko ja Pyhän Ristin kirkko.

Tömäjärven leirikeskus tarjoaa majoitus- ja kokoontumistiloja ensisijaisesti omalle toiminnalle. Suurimpana käyttäjäryhmänä ovat rippikoulu- nuoriso- ja varhaisnuorisotyö, erilaisia leirejä järjestään pääsääntöisesti kesäaikaan. Muuna aikana leirikeskuksen käyttöaste on erittäin alhainen. Lisäksi majoitus- ja saunatilat vaatisivat uudelleenrakentamista ympärivuotisen käytön mahdollistamiseksi.

Seurakunnalla on lisäksi kolme asunto-osaketta.

Tavoitteet 2024, toiminta ja arviointi

1) Uusitaan kiinteistöjen pelastussuunnitelmat

Pelastussuunnitelma laaditaan kiinteistön käyttäjiä varten ja siinä tulee selvittää kiinteistön ja siellä tapahtuvaan toimintaan liittyvät vaaratilanteet sekä niiden ennaltaehkäisykeinot ja varautuminen.

Jotta pelastussuunnitelma ei jää vain dokumenttitasolle, ostetaan sähköinen, interaktiivinen pelastussuunnitelma ja niiden laadinta ulkoiselta palveluntarjoajalta, jolloin saadaan monipuolinen ja osallistava työkalu organisaation turvallisuuskulttuurin ylläpitämiseen ja kehittämiseen.

Toiminta: Kiinteistöjen pelastussuunnitelmien sähköisen järjestelmän käyttöönotto (Kilatia). Kiinteistöjen pelastussuunnitelmat on siirretty ja laadittu sähköiseen järjestelmään (Kilatia) vuoden 2024 aikana. Tulevaisuudessa pelastussuunnitelmien sisältöä tulee edelleen tarkastella ja niiden sisältöä laajentaa.

Arviointi: Kiinteistöjen pelastussuunnitelmien sähköisen järjestelmän valinta ja käyttöönotto toteutui vuonna 2024. Pelastussuunnitelmien laatiminen ja siirto sähköiseen järjestelmään toteutui suunnitellusti.

2) Otetaan käyttöön uusi sähköinen kiinteistön huolto- ja ylläpitojärjestelmä

Hyödynnetään kirkkohallituksen puitesopimusta ja otetaan käyttöön Granlund Manager -ohjelmisto. Ohjelmisto sisältää mm. kiinteistöhuollon toiminnot, huoltosuunnitelmat, vikailmoitukset ja huoltopäiväkirjan. Sähköinen huoltokirjajärjestelmä helpottaa merkittävästi kiinteistöjen hallintaa.

Toiminta: Otettu käyttöön Granlund Manager -ohjelmisto. Siirretty tietoja järjestelmään vuonna 2024. Käyttönoton koulutusta tulee vielä jatkaa vuonna 2025.

Arviointi: Otettu käyttöön uusi sähköinen kiinteistön huolto- ja ylläpitojärjestelmä.

3) Kiinteistöstrategian päivittäminen ja kiinteistöjen pitkän tähtäimen suunnitelmat

Hyvään kiinteistön ylläpidon pitkän tähtäimen suunnitelmaan tarvitaan selkeä näkymä kiinteistöjen nykytilasta. Laaditaan eri kiinteistöille kunnossapidon ja investointihankkeiden suunnitelmat.

Leirikeskuksen ympärivuotinen ja kokonaisvaltainen käyttö vaatisi mittavia investointeja. Kartoitetaan ulkopuolisen asiantuntijan avulla leirikeskuksen rakennusten remontti- ja investointitarpeet.

Linjataan selvitysten perusteella mitä kiinteistöjä on tarkoituksenmukaista omistaa ja päivitetään seurakunnan kiinteistöstrategia kirkkohallituksen täysistunnon 23.2.2021 hyväksymän mallin ja -ohjeen mukaisesti.

Toiminta: Tömäjärven leirikeskuksen rakennuksien kunto selvitettiin kuntotutkimuksien avulla. Tömäjärven leirikeskuksen päärakennus asetettiin syyskuussa 2024 käyttökieltoon saatujen tietojen perusteella. Myös Hattulan kirkon huoltorakennukseen tehtiin kuntokartoitus. Vuonna 2025 kuntokartoitusten tekemistä Hattulan seurakunnan pidempään käytössä olleisiin kiinteistöihin jatketaan.

Arviointi: Kiinteistöjen pitkätähtäimen suunnitelmien edistäminen on vuonna 2024 aloitettu, toteuttamalla ulkopuolisen asiantuntijan avulla kuntokartoituksia seurakunnan kiinteistöissä. Kiinteistöstrategian päivitys on mahdollista vasta, kun Hattulan seurakunnan kaikkien kiinteistöjen osalta on saatavilla riittävät tiedot, joiden avulla voidaan tehdä linjauksia ja jatkotoimenpiteistä päätöksiä seurakunnan kiinteistöjen osalta.

Pyhän Ristin kirkko toimii kesäisin jumalanpalvelusten pitopaikkana ja matkailunähtävyytenä. Vuonna 2021 kirkko sai näkyvyyttä kirjailija Anneli Kannon historiallisen romaanin "Rottien pyhimys" julkaisun ansiosta. Kirjan tapahtumat ovat kuvitteellisia, mutta sijoittuvat keskiajalle Hattulan Pyhän Ristin kirkkoon ja sen maalaustyöhön. Lisäksi Hämeenlinnan Teatteri juhlisti vuonna 2023 120-vuotista taivaltaan ja Rottien Pyhimys juhlanäytelmä sai ensi-iltansa 14.9.2023 esitysten jatkuessa aina marraskuuhun 2024. Kirkossa kävi paljon sekä kirjan että teatteriesityksen innoittamia vierailijoita.

Matkailijoiden/vierailijoiden kokonaismäärä vuonna 2024 oli n. 13 100 (14 044). Ulkomaalaisten kävijöiden osuus kaikista kävijöistä oli 5,6 % (4,8 %). Kotimaan matkailijoiden lisäksi vierailijoita kävi 34 (31) eri maasta. Heinäkuu oli selkeästi kesän vilkkainta aikaa. Sekä kävijämäärässä sekä myynnissä oli kuitenkin havaittavissa selkeää notkahdusta.

Neljästi päivän aikana järjestettäviin maksullisiin opastuksiin osallistui 2 293 (3 365) henkilöä ja ryhmäopastuksiin 1 765 (3 730) henkilöä. Varsinaisen kirkon kesäaukioloajan ulkopuolisen kysynnän takia ryhmäopastuksia järjestettiin huhtikuulta syyskuulle yhteensä 88 kpl (110).

Kirkon asehuoneessa oli kesän ajan pienimuotoista matkamuiستomyyntiä, jonka tuotteet on pyritty valitsemaan huolella kirkon hengen mukaisesti. Vuoden 2024 kesäkauden myynti oli 45,9 t€ (59,6 t€, -23 %). Ennen koronavuosia myynti oli vielä 2-3 t€ luokkaa.

Hattulan seurakunta oli myös mukana Kulttuurikeskus ARX:n Hattulan alakoulujen Kulttuuripolku-hankkeessa. Jokaiselle luokka-asteelle on omat sisällöt, jotka ovat kouluille täysin maksuttomia. 5.luokkalaisten teemana oli kulttuuriperintö, jossa oli tarjolla retket hattulalaisiin kulttuuriperintökohteisiin, toisena Pyhän Ristin kirkko. Kierroksella opas kävi läpi koululaisille kirkon maalausten kertomia tarinoita ja toi esille keskiajan ihmisen maailmankuvaa. Seurakunta tarjosi tätä kautta maksuttomat opaskierrokset koululle 5-luokalle sekä lisäksi usealle muulle hattulalaiselle koululuokalle, jotka vierailivat kirkossa vuoden aikana.

Sähkökulutus väheni edellisvuoteen 2023 verrattuna, euroissa laskua oli -27,1 %. Toteuma sähkökulutuksen osalta vuoteen 2023 verrattuna oli 21 354,80 euroa vähemmän, ollen vuonna 2024; 78 766,32 euroa.

Maa- ja metsätalous

1015100591

Toiminta-ajatus

Seurakunta omistaa n. 63 ha metsäpalstoja. Metsänhoitosuunnitelma vuosille 2019–2028 laadittiin syksyllä 2019 Metsänhoitoyhdistys Kanta-Hämeen toimesta. Suunnitelma sisältää vuosittaiset hakkuu- ja hoitosuunnitelmat. Seurakunnan metsiä hoidetaan yhteistyössä Metsänhoitoyhdistys Kanta-Hämeen kanssa.

Tavoitteet 2024, toteutus ja arviointi

1) Seurakunnan metsien hoito kestävän metsätalouden periaatteiden mukaan niin taloudellisesti kuin ekologisesti metsänhoitosuunnitelmaan pohjautuen

Metsänhoitosuunnitelman mukaisia toimenpiteitä suoritetaan yhdessä Metsänhoitoyhdistys Kanta-Hämeen kanssa. Metsiä hoidetaan pitkäjänteisesti, kestäviä hakkuumääriä ei ylitetä ja metsänkäsittelyssä otetaan monimuotoisuus huomioon.

Toiminta: Seurakunnan Tömäjärven leirikeskuksen maastossa tehtiin sovitusti harvennushakkuuta vuoden 2024 alkupuolella.

Arviointi: Hattulan seurakunnan metsiä on hoidettu kestävän metsätalouden periaatteet huomioiden. Metsänyhdistys Kanta-Hämeen kanssa yhteistyössä sovitun ekologisen metsänhoitosuunnitelman mukaisesti.

2. Tuloslaskelmaosan toteutuminen

	Toteuma 2023	TA 2024	TA muutok- set 2024	TA yhteensä 2024	Toteuma 2024	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	848 462,05	175 090,00	24 200,00	199 290,00	1 127 574,77	-928 284,77	565,8
Korvaukset	884,18				20,00	-20,00	
Myyntituotot	53 527,32	29 200,00	9 500,00	38 700,00	39 241,08	-541,08	101,4
Maksutuotot	98 760,67	89 540,00		89 540,00	102 877,70	-13 337,70	114,9
Vuokratuotot	25 749,48	24 950,00		24 950,00	27 384,37	-2 434,37	109,8
Metsätalouden tuotot	42,80	22 000,00	3 800,00	25 800,00	25 888,27	-88,27	100,3
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	20 738,31	4 400,00		4 400,00	7 806,56	-3 406,56	177,4
Tuet ja avustukset	4 440,13	5 000,00	10 900,00	15 900,00	15 700,00	200,00	98,7
Muut toimintatuotot	6 796,79				209,14	-209,14	
Sisäiset tuotot	637 522,37				908 447,65	-908 447,65	
Toimintakulut	-2 495 015,40	-2 004 660,00	-31 700,00	-2 036 360,00	-2 803 916,04	767 556,04	137,7
Henkilöstökulut	-1 142 561,62	-1 206 070,00	5 400,00	-1 200 670,00	-1 163 796,69	-36 873,31	96,9
Palkat ja palkkiot	-929 617,73	-974 103,00	1 450,00	-972 653,00	-953 190,94	-19 462,06	98,0
Henkilösivukulut	-220 717,47	-231 967,00	3 950,00	-228 017,00	-221 724,35	-6 292,65	97,2
Henkilökulujen oikaisuerät	7 773,58				11 118,60	-11 118,60	
Palvelujen ostot	-336 518,34	-416 140,00	-29 300,00	-445 440,00	-394 705,43	-50 734,57	88,6
Vuokratulut	-16 203,80	-17 250,00		-17 250,00	-19 465,24	2 215,24	112,8
Sisäiset vuokratulut	-637 522,37				-908 447,65	908 447,65	
Aineet ja tarvikkeet	-264 701,71	-255 800,00	-9 600,00	-265 400,00	-219 411,00	-45 989,00	82,7
Ostot tilikauden aikana	-264 701,71	-255 800,00	-9 600,00	-265 400,00	-219 411,00	-45 989,00	82,7
Annetut avustukset	-73 490,23	-60 200,00	-10 900,00	-71 100,00	-68 799,14	-2 300,86	96,8
Muut toimintakulut	-24 017,33	-49 200,00	12 700,00	-36 500,00	-29 290,89	-7 209,11	80,2
TOIMINTAKATE	-1 646 553,35	-1 829 570,00	-7 500,00	-1 837 070,00	-1 676 341,27	-160 728,73	91,3
Kirkollisverotulot	2 099 128,91	2 150 000,00		2 150 000,00	2 191 117,18	-41 117,18	101,9
Valtionrahoitus	190 673,04	183 000,00	8 000,00	191 000,00	191 378,04	-378,04	100,2
Verotuskulut	-26 718,00	-29 000,00		-29 000,00	-29 015,53	15,53	100,1
Kirkon rahastomaksut	-180 210,00	-184 000,00		-184 000,00	-182 640,00	-1 360,00	99,3
Toiminta-avustukset	0,00						
Rahoitustuotot ja -kulut	122 267,93	-750,00	20 000,00	19 250,00	38 562,86	-19 312,86	200,3
Korkotuotot	11 325,59		16 500,00	16 500,00	33 804,04	-17 304,04	204,9
Muut rahoitustuotot	32 011,12	1 000,00	3 500,00	4 500,00	4 500,00	0,00	100,0
Sisäiset korkotuotot	129 640,22				76 057,46	-76 057,46	
Arvon alentumiset sijoituksista					-2 920,00	2 920,00	
Arvon alentumisten palautukset sijoituksista	81 304,49				13 900,73	-13 900,73	
Korkokulut	-2 227,52	-1 700,00		-1 700,00	-1 616,91	-83,09	95,1
Muut rahoituskulut	-145,75	-50,00		-50,00	-9 105,00	9 055,00	18 210,0
Sisäiset korkokulut	-129 640,22				-76 057,46	76 057,46	
VUOSIKATE	558 588,53	289 680,00	20 500,00	310 180,00	533 061,28	-222 881,28	171,9
Poistot ja arvonalentumiset	-328 478,24	-200 750,00	-499 372,19	-700 122,19	-697 953,52	-2 168,67	99,7
Suunnitelman mukaiset poistot	-189 435,15	-200 750,00	7 000,00	-193 750,00	-186 204,14	-7 545,86	96,1
Kertaluonteiset poistot	-139 043,09		-506 372,19	-506 372,19	-511 749,38	5 377,19	101,1
Sisäiset vyörytyserät	0,00				0,00	0,00	
TILIKAUDEN TULOS	230 110,29	88 930,00	-478 872,19	-389 942,19	-164 892,24	-225 049,95	42,3

Verotulot ja valtionrahoitus

Tilivuosi	Kirkollisvero- prosentti	Kirkollisvero €	Valtionrahoitus €
2024	1,45	2 191 117,18	191 378,04
2023	1,45	2 099 128,91	190 673,04
2022	1,50	1 966 920,94	185 808,00
2021	1,50	1 894 650,81	184 140,00
2020	1,50	1 919 286,04	183 036,00

Verotuloiksi on merkitty tulot, jotka tilivuonna on kirjanpidossa kirjattu verotuloiksi.

3. Investointiosan toteutuminen

Investointiosan toteumavertailu

Tulosyksikkö	Kustannus- arvio	Toteuma yhteensä	Ed. vuosien käyttö	TA kuluva	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma kuluva menot	Toteuma kuluva tulot	Toteuma kuluva yhteensä	Yli/Ali	T-%	Kust. arviosta käytetty 31.12.
1014030000 - Hautausmaakiinteistö	-450 000,00	-4 647,42		-300 000,00	-5 000,00	-4 647,42		-4 647,42	-352,58	92,95	1,0
2008953 - Kirkonmäen huoltorakennuksen saneeraus	-450 000,00	-4 647,42		-300 000,00	-5 000,00	-4 647,42		-4 647,42	-352,58	92,9	1,0
1014040440 - Varsinainen hautaus	-30 000,00	-56 265,83		-30 000,00	-60 000,00	-56 265,83		-56 265,83	-3 734,17	93,78	187,6
2011154 - Hattulan haut.maan vainajakylmä	-30 000,00	-56 265,83		-30 000,00	-60 000,00	-56 265,83		-56 265,83	-3 734,17	93,8	187,6
1015020520 - Hattulan kirkko	-273 500,00	-198 715,09	-73 328,29	-148 500,00	-138 500,00	-125 386,80	41 000,00	-84 386,80	-54 113,20	60,9	30,9
1000492 - Hattulan kirkon alttaritaul.konservointi	-40 000,00	-73 328,29	-73 328,29	0,00	0,00				0,00		183,3
2011003 - Hattulan kirkon äänentoisto	-70 000,00	-62 655,57		-55 000,00	-70 000,00	-62 655,57		-62 655,57	-7 344,43	89,5	89,5
2011183 - Hattulan kirkon lämmittimet	-25 000,00			-25 000,00	0,00				0,00		
2011184 - Alttaritaulu Kristus Getsemanessa konser	-68 500,00	-62 731,23		-68 500,00	-68 500,00	-62 731,23	41 000,00	-21 731,23	-46 768,77	31,7	31,7
2012081 - Alttaritaulu Ylösnousemus konservointi	-70 000,00										
1015020521 - Tyrvännön kirkko	-45 000,00			0,00	0,00				0,00		
1000491 - Vanha alttaritaulu ja enkeli konservointi	-20 000,00										
2005647 - Tyrvännön kirkon invaluiska	-25 000,00			0,00	0,00				0,00		
1015020522 - Pyhän Ristin kirkko	-110 000,00			0,00	0,00				0,00		
2004344 - Makasiini, maalaus, PRK	-10 000,00										
2007801 - Pyhän Ristin kirkon urut	-100 000,00			0,00	0,00				0,00		
1015060000 - Seurakuntatalo	-50 000,00	-37 722,02		-50 000,00	-43 500,00	-37 722,02		-37 722,02	-5 777,98	86,72	75,4
2011151 - Seurakuntatalon ulkovarasto	-30 000,00	-24 448,73		-30 000,00	-30 000,00	-24 448,73		-24 448,73	-5 551,27	81,5	81,5
2011152 - Seurakunnan leikkipuiston aita	-20 000,00	-13 273,29		-20 000,00	-13 500,00	-13 273,29		-13 273,29	-226,71	98,3	66,4
Yhteensä	-958 500,00	-297 350,36	-73 328,29	-528 500,00	-247 000,00	-224 022,07	41 000,00	-183 022,07	-63 977,93	74,1	19,1

4. Rahoitusosan toteutuminen

Rahoitusosan toteutumisessa osoitetaan, miten seurakunnan menot on rahoitettu.

Rahoitus- osan toteumaver- tailu	Toteuma 2023	TA 2024	TA muutokset 2024	TA yhteensä 2024	Toteuma 2024	Yli-ali	T-%
Tulorahoitus	555 439,66	289 680,00	20 500,00	310 180,00	533 061,28	-222 881,28	171,9
Vuosikate	558 588,53	289 680,00	20 500,00	310 180,00	533 061,28	-222 881,28	171,9
Tulorahoituk- sen korjaukset	-3 148,87						
Investoinnit	-43 497,57	-528 500,00	281 500,00	-247 000,00	-183 022,07	-63 977,93	74,1
Investointime- not	-86 516,77	-528 500,00	281 500,00	-247 000,00	-224 022,07	-22 977,93	90,7
Pysyvien vas- taavien myyn- titulot	12 619,20						
Rahoitusosuu- det investointi- menoihin	30 400,00				41 000,00	-41 000,00	
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	511 942,09	-238 820,00	302 000,00	63 180,00	350 039,21	-286 859,21	554,0
Lainakannan muutokset	-30 000,00	-30 000,00		-30 000,00	-30 000,00	0,00	100,0
Pitkäaikaisten lainojen vähen- nys	-30 000,00	-30 000,00		-30 000,00	-30 000,00	0,00	100,0
Lyhytaikaisten lainojen muu- tos	0,00				0,00	0,00	
Muut maksu- valmiuden muutokset	-158 784,65				-22 462,16	22 462,16	
Toimeksianto- jen varojen ja pääomien muutokset	2 239,28				-1 159,52	1 159,52	
Lyhytaikaisten saamisten muutos	-2 946,39				-49 408,92	49 408,92	
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muu- tos	-158 077,54				28 106,28	-28 106,28	
Rahoitustoi- minnan netto- rahavirta	-188 784,65	-30 000,00		-30 000,00	-52 462,16	22 462,16	174,9
Rahavarojen muutos	323 157,44	-268 820,00	302 000,00	33 180,00	297 577,05	-264 397,05	896,9
Rahavarojen muutos (tase)	323 157,44				297 577,05	-297 577,05	

Yhteenveto valtuuston hyväksymien sitovien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumista

Sitovuustaso	TA 2024	TA 2024 muutokset	Muutettu TA 2024	Toteuma 2024	Poikkeama	%-osuus
Käyttötalousosa toimintakate pääluokittain						
HALLINTO	-397 087,00	34 300,00	-362 787,00	-330 711,73	-32 075,27	91,2
SEURAKUNNALLINEN TOIMINTA	-873 769,00	-2 500,00	-876 269,00	-842 206,50	-34 062,50	96,1
HAUTAUSTOIMI	-218 709,00	-3 000,00	-221 709,00	-202 812,35	-18 896,65	91,5
KIINTEISTÖTOIMI	-340 005,00	-36 300,00	-376 305,00	-300 610,69	-75 694,31	79,9
Toimintakate	-1 829 570,00	-7 500,00	-1 837 070,00	-1 676 341,27	-160 728,73	91,3
Investointiosa (netto)	-528 500,00	281 500,00	-247 000,00	-183 022,07	-63 977,93	74,1

III TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

Tilinpäätöslaskelmia ovat tuloslaskelma, rahoituslaskelma sekä tase. Tilinpäätöslaskelmakaavojen laatimisessa on sovellettu kirjanpitolakia ja -asetusta, kirkkolakia ja -järjestystä sekä Kirkkohallituksen antamia muita ohjeita. Tilinpäätöslaskelmissa ovat vain ulkoiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat. Luvut esitetään bruttomääräisinä.

1. Tuloslaskelma

Tuloslaskelma	1.1.2024-31.12.2024	1.1.2023-31.12.2023
Toimintatuotot	219 127,12	210 939,68
Korvaukset	20,00	884,18
Myyntituotot	39 241,08	53 527,32
Maksutuotot	102 877,70	98 760,67
Vuokratuotot	27 384,37	25 749,48
Metsätalouden tuotot	25 888,27	42,80
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	7 806,56	20 738,31
Tuet ja avustukset	15 700,00	4 440,13
Muut toimintatuotot	209,14	6 796,79
Toimintakulut	-1 895 468,39	-1 857 493,03
Henkilöstökulut	-1 163 796,69	-1 142 561,62
Palkat ja palkkiot	-953 190,94	-929 617,73
Henkilösivukulut	-221 724,35	-220 717,47
Henkilökulujen oikaisuerät	11 118,60	7 773,58
Palvelujen ostot	-394 705,43	-336 518,34
Vuokrakulut	-19 465,24	-16 203,80
Aineet ja tarvikkeet	-219 411,00	-264 701,71
Ostot tilikauden aikana	-219 411,00	-264 701,71
Annetut avustukset	-68 799,14	-73 490,23
Muut toimintakulut	-29 290,89	-24 017,33
TOIMINTAKATE	-1 676 341,27	-1 646 553,35
Kirkollisverotulot	2 191 117,18	2 099 128,91
Valtionrahoitus	191 378,04	190 673,04
Verotuskulut	-29 015,53	-26 718,00
Kirkon rahastomaksut	-182 640,00	-180 210,00
Rahoitustuotot ja -kulut	38 562,86	122 267,93
Korkotuotot	33 804,04	11 325,59
Muut rahoitustuotot	4 500,00	32 011,12
Arvonalentumiset sijoituksista	-2 920,00	0,00
Arvonalentumisten palautukset sijoituksista	13 900,73	81 304,49
Korkokulut	-1 616,91	-2 227,52
Muut rahoituskulut	-9 105,00	-145,75
VUOSIKATE	533 061,28	558 588,53
Poistot ja arvonalentumiset	-697 953,52	-328 478,24
Suunnitelman mukaiset poistot	-186 204,14	-189 435,15
Kertaluonteiset poistot	-511 749,38	-139 043,09
TILIKAUDEN TULOS	-164 892,24	230 110,29
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-164 892,24	230 110,29

2. Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelma	1.1.2024- 31.12.2024	1.1.2023- 31.12.2023
Tulorahoitus	533 061,28	555 439,66
Vuosikate	533 061,28	558 588,53
Tulorahoituksen korjaukset		-3 148,87
Investoinnit	-183 022,07	-43 497,57
Investointimenot	-224 022,07	-86 516,77
Pysyvien vastaavien myyntitulot		12 619,20
Rahoitusosuudet investointimenoihin	41 000,00	30 400,00
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	350 039,21	511 942,09
Lainakannan muutokset	-30 000,00	-30 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-30 000,00	-30 000,00
Muut maksuvalmiuden muutokset	-22 462,16	-158 784,65
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-1 159,52	2 239,28
Lyhytaikaisten saamisten muutos	-49 408,92	-2 946,39
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	28 106,28	-158 077,54
Rahoitustoiminnan nettorahavirta	-52 462,16	-188 784,65
Rahavarojen muutos	297 577,05	323 157,44
Rahavarojen muutos (tase)	297 577,05	323 157,44

	1.1.2024- 31.12.2024	1.1.2023- 31.12.2023
Rahavarojen muutos	297 577,05	323 157,44
Rahavarat kauden lopussa	2 342 564,12	2 044 987,07
Rahavarat kauden alussa	2 044 987,07	1 721 829,63

3. Tase

Tase	1.1.2024- 31.12.2024	1.1.2023- 31.12.2023
VASTAAVAA	5 798 651,71	5 966 597,19
PYSYVÄT VASTAAVAT	3 383 343,94	3 898 275,39
Aineelliset hyödykkeet	3 282 502,75	3 797 434,20
Maa- ja vesialueet	113 337,83	113 337,83
Hautaustoimen aineelliset hyödykkeet	143 342,15	169 335,55
Rakennukset	2 748 259,38	3 375 858,07
Kiinteät rakenteet ja laitteet	152 367,26	25 678,75
Koneet ja kalusto	23 160,04	31 100,63
Muut aineelliset hyödykkeet	97 388,67	82 123,37
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	4 647,42	0,00
Sijoitukset	100 841,19	100 841,19
Osakkeet ja osuudet	100 841,19	100 841,19
VAIHTUVAT VASTAAVAT	2 415 307,77	2 068 321,80
Saamiset	72 743,65	23 334,73
Lyhytaikaiset saamiset	72 743,65	23 334,73
Myyntisaamiset	4 196,00	4 100,43
Siirtosaamiset	68 547,65	19 234,30
Rahoitusarvopaperit	1 569 455,00	1 282 939,27
Muut arvopaperit	1 569 455,00	1 282 939,27
Rahat ja pankkisaamiset	773 109,12	762 047,80
VASTATTAVAA	5 798 651,71	5 966 597,19
OMA PÄÄOMA	5 218 788,81	5 383 681,05
Peruspääoma	2 945 335,71	2 945 335,71
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	2 438 345,34	2 208 235,05
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-164 892,24	230 110,29
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	5 408,51	6 568,03
Muut toimeksiantojen pääomat	5 408,51	6 568,03
VIERAS PÄÄOMA	574 454,39	576 348,11
Pitkäaikainen vieras pääoma	251 593,64	281 000,56
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	135 000,00	165 000,00
Saadut ennakot	116 593,64	116 000,56
Lyhytaikainen vieras pääoma	322 860,75	295 347,55
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	30 000,00	30 000,00
Saadut ennakot	14 410,01	13 270,94
Ostovelat	77 999,33	39 212,83
Muut velat	42 129,17	36 337,42
Siirtovelat	158 322,24	176 526,36

IV TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

1. Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Tilinpäätökseen on kirjattu kustannuspaikoittain työntekijöiden kumulatiivinen lomapalkkavelan muutos sivukuluineen 31.12.2024. Velkaan on laskettu työntekijöiden ansaitut ja pitämättömät lomat, lomarahat sekä säästövapaat niiltä työntekijöiltä, joiden palvelussuhde jatkuu tai on päättynyt 31.12.2024 mennessä eikä lopputiliä ole vielä laskettu.

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Verotulot on kirjattu pääasiassa maksuperusteisesti niiden tilitysajankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Avustukset: Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on kirjattu suoriteperusteisesti.

Arvostusperiaatteet / Pysyvien vastaavien arvostus

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet: Hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Hattulan seurakunnassa taseeseen aktivoidaan yli 10 000 euron hankinnat, jotka poistetaan taloudellisenä vaikutusaikanaan.

Sijoitukset ja rahoitusomaisuus: Sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan. Sijoituksista tehdään arvonalentumiskirjaus silloin, kun sijoituksen markkina-arvo 31.12. on alempi kuin kirjanpitoarvo. Sijoituksen kirjanpitoarvo on nostettu hankintamenoa silloin kun sijoituksen markkina-arvo 31.12. on korkeampi kuin hankinta-arvo.

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

2. Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitteet

Tilikauden 2024 poistosuunnitelmaan ei ole tehty muutoksia.

3. Tuloslaskelman liitetiedot

Tilikaudelle kohdistui seuraavat kertaluonteiset erät:

- Tömäjärven leirikeskusten alaskirjaus 511 749,38 €.

Luottotappioiksi kirjattiin 1454,50 euroa myynti- ja maksutuotoista. Luottotappioiksi kirjattiin perintätoimenpiteistä huolimatta saamatta jääneitä yli vuoden vanhoja myyntisaatavia (leirien ruokamaksuja ja tilavuokria).

Käyttöomaisuuden suunnitelman mukaisena poistomenetelmänä on käytetty tasapoistoa. Uusissa investoinneissa noudatetaan kirkkohallituksen poistolaskennan ja pysyvien vastaavien ohjeessa olevia poistoaikasuosituksia (liitteenä).

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Kirkkovaltuusto hyväksyi 2.12.2024 poistosuunnitelman muutoksen vuodelle 2024.

Poistosuunnitelman muutos vuodelle 2024

Investointien hankintamenot aktivoidaan taseeseen pysyviin vastaaviin ja ne kirjataan tuloslaskelmaan kuluksi taloudellisena vaikutusaikanaan suunnitelman mukaisina poistoina.

Suunnitelman mukaisilla poistoilla tarkoitetaan ennalta laaditun suunnitelman mukaan tehtäviä poistoja, jotka seurakunta tekee käyttöomaisuudestaan tilikauden tuloksesta riippumatta. Poistoperusteina on hankintamenon lisäksi arvioitu taloudellinen pitoaika.

Investointimenot, jotka on aktivoitu taseeseen, tulee poistaa vaikutusaikanaan. Vaikutusajalla tarkoitetaan taloudellista pitoaikaa. Taloudellinen pitoaika on yleensä lyhyempi kuin hyödykkeen tekninen pitoaika.

Koska poistosuunnitelman laatiminen on tulevaisuuden arvioimista, poistosuunnitelmaa saatetaan joutua muuttamaan esimerkiksi sen takia, että suunnitelma todetaan virheelliseksi tai liian optimistisesti/pessimistisesti laadituksi.

Nykyiset kirkkohallituksen virastokollegion antamat suositukset pysyvien vastaavien poistoajoista ovat aikaisempia suosituksia alhaisempia, lisäksi poistoajaksi tulisi valita normaalisti lyhyempi kuin se aika, jona hyödykettä käytetään. Taseessa tulee olla vain käypää omaisuutta tasearvoina.

Tömäjärven leirikeskus on asetettu käyttökieltoon syksyllä 2024 kosteusvaurioiden vuoksi. Mikäli käyttöomaisuuden palvelujen tuottamiskyky/tulonodotukset heikkenevät olennaisesti, on tehtävä kertaluonteinen poisto. Tällöin poistamatta oleva hankintameno saatetaan vastaamaan palvelujen tuottamiskykyä/pienempiä tulonodotuksia/myyntiarvoa. Tämän takia Tömäjärven leirikeskukseen liittyvien hankkeiden jäljellä olevat poistot poistetaan kokonaan kertaluonteisesti.

Nimitys	TA poisto 2024	Muutos-esitys	Poistot yhteensä
Kaivuri-traktori	26 000		26 000
Pakettiauto	8 000		8 000
Hattulan hautausmaan vainajakylmiön kylmälait.	3 000	-1 000	2 000
Hattulan kirkko	9 050		9 050
Hattulan kirkon vesikaton korjaus	1 900		1 900
Hattulan kirkon räystäälistojen kunnostus	8 750		8 750
Hattulan kirkko, alttarivalaistuksen uudistus	6 450		6 450
Hattulan kirkon lämmittimet	2 500	-2 500	0
Hattulan kirkon äänentoisto	2 750	-2 150	600
Hattulan seurakuntatalo	85 000		85 000
Hattulan seurakuntatalo, kalusteet	8 400		8 400
Leikkipuiston kunnostus	3 500		3 500
Seurakuntatalon ulkovarasto	1 500	-750	750
Seurakunnan leikkipuiston aita	1 700	-600	1 100
Tömäjärven pesutilat	16 250	226 163,71	242 413,71
Tömäjärvi, keittiöremontti	16 000	280 208,48	296 208,48
	200 750	499 372,19	700 122,19

Poistosuunnitelman muutos lisää vuoden 2024 poistoja 499 372,19 €.

4. Rahoituslaskelman liitetiedot

Hattulan seurakunnalla ei ole tässä kohdassa ilmoitettavaa.

5. Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Taseen pysyvät vastaavat	Muut pitkävai- kutteis- menot	Aineet- tomat hyödyk- keet Yht.	Maa- ja vesialueet	Hautaus- toimen aineelliset hyödykkeet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskenkäiset hankinnat	Aineelliset hyödykkeet Yht.	Sijoitukset	Yhteensä
Arvo ed. vuoden lopussa	0,00	0,00	113 337,83	169 335,55	3 375 858,07	25 678,75	31 100,63	82 123,37	0,00	3 797 434,20	100 841,19	3 898 275,39
Lisäykset					24 448,73	132 194,69		62 731,23	4 647,42	224 022,07		224 022,07
Siirtokirjaukset												
Vähennykset					-511 749,38					-511 749,38		-511 749,38
Suunnitelman				-25 993,40	-140 298,04	-5 506,18	-7 940,59	-6 465,93		-186 204,14		-186 204,14
Suunnitelmasta poikkeavat poistot												
Arvonkorotukset												
Invest. Tuli								-41 000,00		-41 000,00		-41 000,00
Arvo vuoden lopussa	0,00	0,00	113 337,83	143 342,15	2 748 259,38	152 367,26	23 160,04	97 388,67	4 647,42	3 282 502,75	100 841,19	3 383 343,94

Siirtosaamisissa on Alttaritaulun konservoinnin avustus 41 000,00, joka tilitettiin seurakunnalle vuonna 2025.

6. Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oma pääoma

	1.1.2024- 31.12.2024	1.1.2023- 31.12.2023	Muutos €
OMA PÄÄOMA	-5 218 788,81	-5 383 681,05	164 892,24
Peruspääoma	-2 945 335,71	-2 945 335,71	0
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	-2 438 345,34	-2 208 235,05	-230 110,29
Tilikauden alijäämä 2024 / ylijäämä 2023	164 892,24	-230 110,29	-395 002,52

7. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Eläkevastuuvajaus

Seurakunnan laskennallinen osuus kirkon yhteisestä kattamattomasta eläkevastuusta:

31.12.2024	€
Seurakuntatalouden palkkasumma	953 190,94
Koko kirkon palkkasumma*	537 500 000
Koko kirkon kattamaton eläkevastuu*	3 669 801 627
Seurakunnan laskennallinen osuus koko kirkon eläkevastuuvajauksesta	6 507 947

* kirkkohallituksen yleiskirje 5/2025

Haudanhoitovastuu yli- ja alikatteisuus

Muut vakuudet ja vastuusitoumukset

Haudanhoitovastuu	
Haudanhoitokulut (välilliset ja välittömät) 2024	65 616,96 €
Hoidossa olevien hautojen lukumäärä tilikauden aikana	491
Yhden hoidetun haudan kulu keskimäärin (haudanhoitokulut/hoidossa olevien hautojen lkm.)	133,64
Haudanhoito 31.12.2024	
Haudanhoitosijoitusten hoitovarot 31.12.2024	118 348,84 €
Haudanhoidon voimassa olevien sijoitussopimusten lkm.	80
Sijoitusvaroja käytetään vuosittain hinnaston määrittämän hoitohinnan mukaisesti. Vuoden 2025 keskimääräinen hoitohinta/hauta	126,41 €
Laskennallisten hoitovuosien määrä 2025 kesähoidon hintatasolla	936
5-vuoden haudanhoitovarot 31.12.2024	11 408,80 €
Hoidettavien 5-vuoden hautojen lkm. 1.1.2025	71
Jäljellä olevat hoitosopimusvuodet	184
Yllä olevien hoitojen lisäksi vuoden kerrallaan olleita haudanhoitoja, joista ei hoitovastuuta 31.12.2024	339
Jäljellä olevien hoitovastuiden määrä, yht. 152 hoitohautaa (yhden hoidetun haudan kulut keskimäärin x vastuulla olevien haudanhoitovuosien määrä)	149 711,73 €
Jäljellä oleva haudanhoitovastuu 31.12.2024	149 711,73 €
Saadut ennakot haudanhoitosopimuksista 31.12.2024 (kirjanpito)	129 757,64 €
Haudanhoitosopimusten varojen laskennallinen alikatteisuus	19 954,09 €

Vakuudet

Hattulan seurakunnalla ei ole tiedossa tähän kohtaan ilmoitettavaa.

Vuokravastuut

Hattulan seurakunnalla on vuokrasopimus Hamk:n Lepaan kiinteistöön. Kustannus vuodelle 2025, 13 435 euroa (alv. 25,5 %).

Leasingvastuut

Tuote	voimassa saakka	jäljellä oleva vastuu euroa
Konica Minolta monitoimilaite	30.11.2025	1039,39

Yhteistyösopimukset

Hattulan seurakunta kuuluu Tampereen seurakuntayhtymän isännöimään IT-yhteistyöalueeseen. IT-yhteistyöalue huolehtii sopimuseurakuntien IT-perusinfrastruktuurista, joka sisältää työasemat, tietoliikenneverkot, käyttäjien tuen ja koulutuksen, peruslisenssien hankinnan ja ylläpidon sekä ko. toimintojen kehittämisen. Kustannukset jaetaan seurakuntatalouksille puolet seurakuntien jäsenmäärän ja puolet vakinaisten työntekijöiden määrän suhteessa. Työasemia on ollut 18 ja käyttäjätunnuksia tarpeiden mukaan. Kustannukset vuonna 2024 olivat keskimäärin 115 €/kk/työasema (125 €/2023).

8. Omistuksia muissa yhteisöissä koskevat liitetiedot

Vuontispirtti Oy:n kaksi osaketta. Yhtiö ollaan asettamassa selvitystilaan 2025.

9. Taseyksikkönä hoidettujen rahastojen tilinpäätökset

Hattulan seurakunnalla ei ole tässä kohdassa ilmoitettavaa.

V ALLEKIRJOITUKSET JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Seurakunnan taloussäännön 21 §:n mukaan tilinpäätöksen allekirjoittavat päätösvaltainen kirkkoneuvosto ja taloushallinnosta vastaava viranhaltija.

Hattula 25.3.2025

Hattulan seurakunnan kirkkoneuvosto

Jyrki Rauhala
kirkkoneuvoston puheenjohtaja

Pia Yli-Pirilä
kirkkoneuvoston varapuheenjohtaja

Lasse J Lilja

Pirkko Lokinperä

Anssi Tast

Johanna Tilus

Kari Virtanen

Essi Rasehorn
taluspäällikkö

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Paikka ja aika:

Hattulassa 28 . 4. 2025

Revisium Oy, tilintarkastusyhteisö

Jaakko Rönkkö
KHT, JHT, CIA, HTT

VI LUETTELOT JA SELVITYKSET

Luettelo kirjanpitoKirjoista 2024

Kohdat 1-10 Kipan järjestelmässä, aineisto säilytetään sähköisessä muodossa

1. Päiväkirja
2. Pääkirja
3. Ostoreskontra
4. Myyntireskontra
5. Kassakirjanpito
6. Palkkakirjanpito
7. Käyttöomaisuuskirjanpito
8. Tuloslaskelma
9. Tase
10. Rahoituslaskelma

Luettelo tositelajeista

Kassa- ja muistiotositteet

Tositelaji	Nimi	Numerosarja
RV	Laskun siirto	00
AB	Kirjanpitosite	01
AI	Investointituet KOM	01
AM	KOM myynnit	01
AZ	Purku KOM:iin	01
P1	Palkat verokäsittely	01
PV	Palkkavaraus	01
SA	Pääkirjatilitosite	01
SE	Sisäiset erät	01
SK	Srk:n muistiotosite	01
SZ	Peruutus muistio	01
T1	Maksul. tiliote,vero	01
ZM	M2 Kirjanpitoliihtym	01
AF	Poistokirjaukset	03
DZ	Asiakkaat - maksu	14
KZ	Toimittajat - maksu	15
ZD	Luottotappiokirjaus	18
KA	Toimittajatosite	19
KG	Toimittajat - hyvät.	19
KR	Toimittajat - lasku	19
TM	Matkalaskut ostoresk	19

Numerosarja	Ensimmäinen nro	Viimeinen nro
00	90000000	90000285
01	1000000	1001184
14	14000000	14000274
15	15000000	15000955
18	18000000	18000012
19	19000000	19001052
03	3000000	3000011

Selvitys kirjanpitokirjojen ja tositteiden säilytystavoista

Tilinpäätös säilytetään pysyvästi paperisessa muodossa.

Palkkatietoja sisältävät asiakirjat säilytetään 50 vuotta.

Kirjanpidot, tililuettelo sekä luettelo kirjanpidoista ja aineistoista säilytetään vähintään 10 vuotta tilikauden päättymisestä (KPL 2:10.1 §), mikäli EU-säädökset eivät vaadi pidempää säilytysaikaa.

Kiinteistöinvestointeihin liittyvät laskut, tositteet ja muut selvitykset säilytetään 13 vuotta sen kalenterivuoden päättymisestä, jolloin kiinteistöinvestointi on valmistunut.

Kirjanpito- ja tilinpäätösaineisto säilytetään koneellisella tietovälineellä. Kirjanpitoaineisto on tallennettava kahdelle eri tietovälineelle.

Kirkon palvelukeskuksen järjestelmissä oleva aineisto on säilytettynä sähköisessä järjestelmässä ja erillisinä varmuuskopioina.

Pysyvien vastaavien arvostus

Suunnitelmapoistoissa käytetään kirkkohallituksen virastokollegion 17.6.2020 antamia suosituksia poistoajoista (taulukko alla).

Kirkkovaltuuston hyväksymät poistoajat

Pysyvien vastaavien poistoajat	31.12.2020 asti vuotta	1.1.2021 alk. vuotta
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	2–4	3
Muut pitkävaikutteiset menot	2–5	3–5
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	ei poistoja	ei poistoja
Hautausmaat		
Hautausmaahan liittyvät muut pitkävaikutteiset menot (asfaltointi, atk-ohjelmat)	3–5	3–5
Hautausmaiden maa- ja vesialueet	ei poistoja	ei poistoja
Hautausmaiden muut rakennukset (varastot, kylmiöt)	10–15	8–10
Hautausmaiden kiinteät rakenteet ja laitteet (aidat, portit, vesi- ja sähköjohdot)	10–30	10–20
Hautausmaiden koneet ja laitteet	4–10	3–5
Hautausmaiden muut aineelliset hyödykkeet	käyttöajan mukaan	käyttöajan mukaan
Rakennukset		
Kirkot	40–70	30–60
Seurakuntatalot	30–40	15–25
Kappelit	30–40	20–40
Siunauskappelit	30–60	20–40
Leiri- ja kurssikeskukset	20–40	15–25
Asuinrakennukset	20–40	15–25
Hallinto- ja laitosrakennukset	20–40	10–20
Huolto- ja talousrakennukset	10–20	10–15
Muut rakennukset	10–15	10–15
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Maa- ja vesirakenteet	15–30	10–20
Urut	15–30	10–20
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	10–30	5–15
Koneet ja kalusto		
Kuljetusvälineet	5–10	3–5
Atk-laitteisto	3–4	3
Muut koneet ja kalusto	5–10	3–5
Muut aineelliset hyödykkeet		
Luonnonvarat	käytön mukai- nen poisto	käytön mukai- nen poisto
Sakraali-, arvo- ja taide-esineet	ei poistoja	ei poistoja